

**TARİHİ VE
KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE
UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME
YARIŞMASI**

21

**TARİHİ VE
KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE
UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME
YARIŞMASI**

21

YAYIMLAYAN	Tarihi Kentler Birliği Şerifler Yalısı Mektep Sokak No: 7 Emirgan / İstanbul www.tarihikentlerbirligi.org
YAYIMA HAZIRLAYAN	ÇEKÜL Vakfı www.cekulvakfi.org.tr
METİN YAZIMI VE BELGELEME	Ahmet Onur Altun
EDİTÖR	Sema Ulus
KAPAK GÖRSELİ	Metin Sözen Büyük Ödülü Balıkesir Büyükşehir Belediyesi TCDD Tütün Depoları Restorasyon ve İşlevlendirme Projesi
TASARIM VE YAPIM	NDR Tasarım ve Reklamcılık Tic A.Ş info@ndr.com.tr
GRAFİK	Rengin Batı Er
BASKI	Mart Matbaacılık Tel: 0212 321 23 00
YAYIN TARİHİ	Aralık 2022

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

İÇİNDEKİLER

- 06** Bütüncül Korumada Süreklilik Kazandı / Hayrettin Güngör / Tarihi Kentler Birliği ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı
- 08** Takdir, Teşekkür ve Teşvik... / Prof. Dr. Metin Sözen / Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu ve ÇEKÜL Vakfı Başkanı
- 10** Danışma Kurulu ve Jüri Üyeleri
- 12 METİN SÖZEN KORUMA BÜYÜK ÖDÜLÜ**
Ankara Büyükşehir Belediyesi / Ankara Roma Tiyatrosu Restorasyonu ve Arkeopark Çevre Düzenleme Uygulamaları, Ankara Gölbaşı Hallaçlı Mehmet Konağı Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon Mimari Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projesi
- JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ**
- 20** Kayseri Büyükşehir Belediyesi / Kültepe Kaniş-Karum'u Asurlu Tüccarlar Sokağı Projesi, Koramaz Vadisi Bir Aşk Hikâyesi Müze Projesi, Soğanlı Ören Yeri Çevre Düzenleme ve Tahtalı Kilise Restorasyon Projesi, Türbelerimiz Projesi, Ahi Evran Zaviyesi-Esnaf ve Sanatkârlar Müzesi, Gavremoğlu Konağı, Gazioğlu Konağı ve Gömlekçioğlu Konağı Restorasyonları
- 26** Osmangazi Belediyesi / Yaşayan Tarih Hisariçi Projesi
- SÜREKLİLİK ÖDÜLLERİ**
- 32** Adana Büyükşehir Belediyesi / Kayalıbağ Mahallesi 26009 Sokak Sağıklaştırma-Kentsel Tasarım Projesi, Ali Münif Yeğenağa Caddesi 2. Etap Sokak Sağıklaştırma Restorasyonu
- 36** Balıkesir Büyükşehir Belediyesi / Karesi ve Altıeylül'deki 7 Çeşmenin Restorasyonu; 3 Yapının Restorasyon Projeleri; Ertuğrul Camisi ve Fatma Sultan Türbesi Restorasyonu; Karesi İzci Evi Restorasyon Projesi; Zağnopaşa Meydanı Çevresi Sağıklaştırma Projesi; Karesi Dumlupınar Mahallesi 1 Yapının Basit Onarımı; Marmara Mezarlığı Çevre Düzenlemesi ve Mezar Taşlarının Restorasyon Projesi; Bigadiç Oğul Paşa Türbesi ve Karesi Kurtuluş Çeşmesinin Restorasyon Projesi; Savaştepe Çarşı Camisinin Basit Onarımı
- 40** Fatih Belediyesi / Tarihi Çeşmelerin Proje, Uygulama ve Onarım Çalışmaları; Zeyrek Sivil Mimarlık Örneği Yapıların Onarım Çalışmaları
- 44** Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi / Kapalı Çarşı Cephe Yenileme Projesi
- 48** Kastamonu Belediyesi / Başkanlık Konağı Restorasyon Projesi, Sanat Okulu Caddesi Sokak Sağıklaştırma ve Cephe İyileştirme Projesi
- 52** Kepez Belediyesi / Dokumapark Doğa, Kültür ve Sanat Adası Projesi
- 56** Konya Büyükşehir Belediyesi / Alaaddin Bulvarı Cephe Rehabilitasyonu; Rüstem Paşa Kervansarayı Restorasyonu; Kız Öğretmen Okulu (Eski Rektörlük Binası), Tekel (İnhisarlar) Binası ve Konya Torrance Binası (Alaeddin Keykubat Konferans Salonu) Restorasyon Projeleri
- 60** Mudanya Belediyesi / Girit Sokağı Tarihi Konak Restorasyonu ve Ressam Gürol Sözen'in Eserlerinden Oluşan "1919-1923 Destan ve Onlar Müzesi" İşlevlendirme Projesi

PROJE ÖDÜLLERİ

- 64 Çaycuma Belediyesi / “Cezaevinden Kütüphane Müzeye” Projesi
- 68 Gaziantep Büyükşehir Belediyesi / Restorasyon Projesi, Tepebaşı Kentsel Dönüşüm Alanı Analiz ve Uygulama Projesi
- 72 Göynük Belediyesi / Gazi Süleyman Paşa Hamamı Onarım Projesi
- 76 Kadirli Belediyesi / İrfan Can Eğitim Müzesi Projesi
- 80 Karadeniz Ereğli Belediyesi / Kaletpe ve Karadeniz Ereğli Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- 84 Safranbolu Belediyesi / Asmaaltı Dükkânlar Cephe Restorasyon Projesi, Han Arkası Sokak Çevre Düzenleme
- 88 Selçuklu Belediyesi / Silile İlkokulu Projesi, Silile Kapalı Otopark, Karma Yapılar ve Meydan Düzenleme Projesi, Silile Otel ve Kültür Merkezi Projesi

UYGULAMA ÖDÜLLERİ

- 92 Ayvalık Belediyesi / Georgala (Yorgola) Hanının Restorasyonu ve Ayvalık Belediyesi Hizmet Binası Olarak İşlevlendirilmesi Projesi
- 96 Hatay Büyükşehir Belediyesi / Antakya 3. Mıntıka 1221 Parselde Bulunan Yapının Restorasyonu
- 100 Keşan Belediyesi / Eski Sağlık Lisesinin (Tarihi Kızılay Hastanesi) Restorasyon Uygulaması ve Keşan Kent Müzesi Olarak İşlevlendirilmesi
- 104 Kozan Belediyesi / Çamurdan Konağı Restorasyon Projesi, Mustafa Kemal Sokağı Sokak Sağıklaştırma Projesi, Yapıcı Konağı Restorasyon Projesi, Yeğenoğlu ve İnkılap Sokakları Sağıklaştırma Projesi
- 108 Seydişehir Belediyesi / Bahaddin Paslı Kültür ve Sanat Evi Rekonstrüksiyon Projesi, Seydişehir Arasta Çarşısı Cephe Sağıklaştırma ve İyileştirme Projesi
- 112 Seyhan Belediyesi / Tepebağ Konakları restorasyonu
- 116 Sındırgı Belediyesi / Sındırgı Hamamı Gün Yüzüne Çıkıyor Projesi

BAŞARI ÖDÜLLERİ

- 120 Alanya Belediyesi / Ağaoğlu Hacı Mehmet Konağı Restorasyonu
- 122 Bayındır Belediyesi / Kilise Bölgesi Sokak Sağıklaştırma Çalışması
- 124 Burdur Belediyesi / Gümüş (Ali Bey) Değirmeni Restorasyon ve İşlevlendirme Projesi
- 126 Burhaniye Belediyesi / Pazarbaşı Konağı Restorasyonu ve Çevre Çalışması
- 128 Eskişehir Büyükşehir Belediyesi / Hamam Müzesi
- 130 Kilis Belediyesi / Belediye Çarşısı
- 132 Konak Belediyesi / Basmane Eski Silahhane Binası restorasyonu
- 134 Kütahya Belediyesi / Darülkurra Restorasyonu
- 136 Malatya Büyükşehir Belediyesi / Usta Şagirt Kümbeti restorasyonu

Bütüncül Korumada Süreklilik Kazandı

Hayrettin Güngör

Tarihi Kentler Birliği ve
Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı

Yıllar içinde gündeme getirdiğimiz pek çok kavram, üyelerimizce benimsendi ve koruma başlıklarında süreklilik kazandı. Kale-çarşı-mahalle ve kent-havza-bölge bütününde koruma, bunların başında geliyor. Bu yıl 21'incisini düzenlediğimiz Tarihi ve Kültürel Mirası Koruma Proje ve Uygulamalarını Özendirme Yarışmasının katalogunu incelediğinizde, ödül alan tüm belediyelerin "bütüncül koruma" yaklaşımını ne denli uyguladığına tanıklık edeceksiniz.

34 üye belediyenin toplam 67 projeye katıldığı Özendirme Yarışmasında Metin Sözen Koruma Büyük Ödülü, Ankara Büyükşehir Belediyesinin oldu. Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve Osmangazi Belediyesi ise Jüri Özel Ödülüne değer bulundu. 7 Proje Ödülü, 7 Uygulama Ödülü, 8 Süreklilik Ödülü ve 9 Başarı Ödülünün verildiği yarışmanın ödül törenini ise 1 Ekim'de TKB Fatih Buluşmasında gerçekleştirdik. 2000 yılından bu yana; tarihi kentlerimizde "kimlikli kent" kavramını güçlendirmek için çalışıyoruz. Kentlerimizdeki hafıza mekânlarının geleceğe taşınması, âtil durumdaki yapıların restore edilerek yeniden işlevlendirilmesi, tarihi mahallelerimizin canlanması ve yaşayan odaklara

dönüşmesini destekliyor; kentlerin bütüncül korumasını teşvik ediyoruz. Bu açıdan baktığımızda Özendirme Yarışması, TKB'nin, tüm bunların sonuçlarını somut olarak görebildiğimiz, analiz edebildiğimiz yapı taşlarından biri.

Büyük Ödülün sahibi Ankara Büyükşehir Belediyesi; Roma Tiyatrosu Restorasyonu ve Arkeopark Çevre Düzenlemesi Projesi ile kent merkezlerinde yer alan arkeolojik mirasın, yerel yönetimlerin desteğiyle korunmasındaki önemini vurguladı. Jüri Özel Ödülü alan Kayseri Büyükşehir Belediyesi de Kültepe ve Koramaz Vadisindeki çalışmalarıyla benzer hassasiyetlerin gündemlerinden düşmediğini göstermiş oldu. Yine, Jüri Özel Ödülüne değer görülen Osmangazi Belediyesi de Yaşayan Tarih Hisariçi Projesi ile Osmanlı'nın yaşam kültürünün izlerini en çok hissettiğimiz Bursa'da koruma gayretinin temsilcisi olduklarını bir kez daha tüm ülkeyle paylaşmış oldu.

Yarışma Kataloğunda Proje, Süreklilik, Uygulama ve Başarı kategorilerinde ödül alan diğer çalışmaları da yakından inceleyebilirsiniz.

Tarihi Kentler Birliği olarak, kentlerden sorumlu yöneticiler sıfatıyla gelecek kuşaklardan sorumluyuz! Ortak akılla, koruma-kullanma dengesini doğru kurarak, doğal ve kültürel mirasımızı bilimsel verilerin ışığında, coğrafyamızın değerleriyle birlikte koruyarak çocuklarımız ve gençlerimizde kentlilik bilincinin oluşmasını sağlayabiliriz. Tüm yol arkadaşlarımin benzer duygularla titiz çalışmalar yürüttüklerini biliyorum.

Restore etmenin tek başına yeterli olmadığı, açık. Bu nedenle işlevlendirmelerin, kentlerin bugünü ve yarınını düşünerek yapılması gerekiyor. Her doğru planlama, beraberinde doğru kaynak yönetimi ve dayanıklı kentleri getiriyor. Önümüzdeki yıllarda doğru işlevlendirme örneklerinin arttığı, koruma-kullanma dengesinin gözetildiği projelerin çoğalmasını temenni ediyorum.

Saygılarımla.

Takdir, Teşekkür ve Teşvik...

Prof. Dr. Metin Sözen

Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu ve
ÇEKÜL Vakfı Başkanı

Katman katman kültürel birikime sahip bir coğrafyanın çocuklarıyız; bu sorumlulukla attığımız her adım, aldığımız her karar ancak mutlu sonuçlar doğurmak için olmalıdır. Bugünlerin evlatları ve gelecek kuşakların refahı için aksi düşünülemez. Hep vurguladığım gibi, bu sorumluluğu taşıyanların geri dönülmez hatalar yapmaya hakkı yoktur. Tarihi Kentler Birliği üyelerinin, alanda çalışan tüm arkadaşlarımla aynı yaklaşımda olduklarını yaptıkları çalışmalardan izliyorum. TKB'nin bir okul gibi çalışmaya devam etmesiyle umut doluyorum.

Özendirme Yarışması; yarışmanın ötesinde, “uygulama pratikleri” olan bu okulun bir ödev teslim töreni gibi... Göreve seçilen belediye başkanları ve onların titizlikle kurduğu uzman ekipler, kenti, mirasını korumak ve geleceğe taşımak için emanet alıyor. O kentin tüm değerlerine eşit yaklaşmaya, onlara saygılı olmaya söz veriyorlar. Özendirme Yarışmasıyla da, bu sözlerini nasıl

tuttuklarını bizlerle, tüm kesimlerle paylaşıyor; uzmanların olumlu-olumsuz yorumlarını dinliyorlar.

Yarışmanın ötesinde; çünkü bu alanda verilen emek, özveri ölçülemez. Ancak takdir edilir, teşekkür edilir, daha iyisi için teşvik edilir. Projeleri üreten, uygulayan, alanda gece-gündüz çalışan bütün arkadaşlarıma ben de gönülden teşekkür ederim.

Tarihi Kentler Birliği, sadece yurt içi bilgi kaynaklarını değil, uluslararası koruma yaklaşımlarını, ilkelerini ve gündemini de takip ederek politikalar üretiyor, toplantı ve eğitim içerikleri hazırlıyor. Güncel ve doğru bilgiye ulaşabildiğimiz kaynaklar ise her geçen gün artıyor. Bu nedenle yanı sıra düşecek bir zamanda, çağda değiliz. Doğa-kültür-insan bütünlüğü ilkesini, kimlikli kentler yaklaşımını, katılımı, eğitimi önceliklerimiz olarak belirlersek ve bilmediklerimizi de bir bilene danışırsak, kentlerimizi korumak-geleceğe taşımak için çıktığımız bu yolda

verdiğimiz sözleri de yerine getirmiş oluruz. Hemşerilerimize başımız dik selam veririz.

Dünya iklim kriziyle boğuşuyor. Tarihi Kentler Birliği de bu yıl, “dayanıklı kentler” konusunu işliyor. Hazırlanan rapor hepinizi yakından ilgilendiriyor. Çünkü kültürel mirasın bizlere öğrettikleriyle kentlerimizi nasıl dayanıklı hale getirebiliriz; dünyadan ve ülkemizden örneklerle anlatıyor. İnanıyorum ki, bu rapordaki bilgiler önümüzdeki yılların proje ve uygulamalarına yansıtacak. Bu özel okulun, özverili öğrencileri bu ödevi de layıkıyla yapacak.

Saygılarımla.

Danışma Kurulu ve Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Metin Sözen
Başkan

Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu
(Anısına Saygıyla)

Prof. Dr. Ülkü Azrak
(Anısına Saygıyla)

Erdoğan Bilenser

Nihat Çiftçi

Oktay Ekinci (Anısına Saygıyla)

Süleyman Elban

Prof. Dr. Cevat Geray
(Anısına Saygıyla)

Prof. Dr. Zekai Görgülü
(Anısına Saygıyla)

Dr. Asım Güzelbey

Kayhan Kavas

Prof. Dr. Ruşen Keleş

Mithat Kirayoglu

Hasan Özgen

Mehmet Özhasaki

Derviş Parlak (Anısına Saygıyla)

Dr. Fikret N. Üçcan

Fikret Toksöz

Yusuf Ziya Yılmaz

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

METİN SÖZEN
KORUMA BÜYÜK ÖDÜLÜ

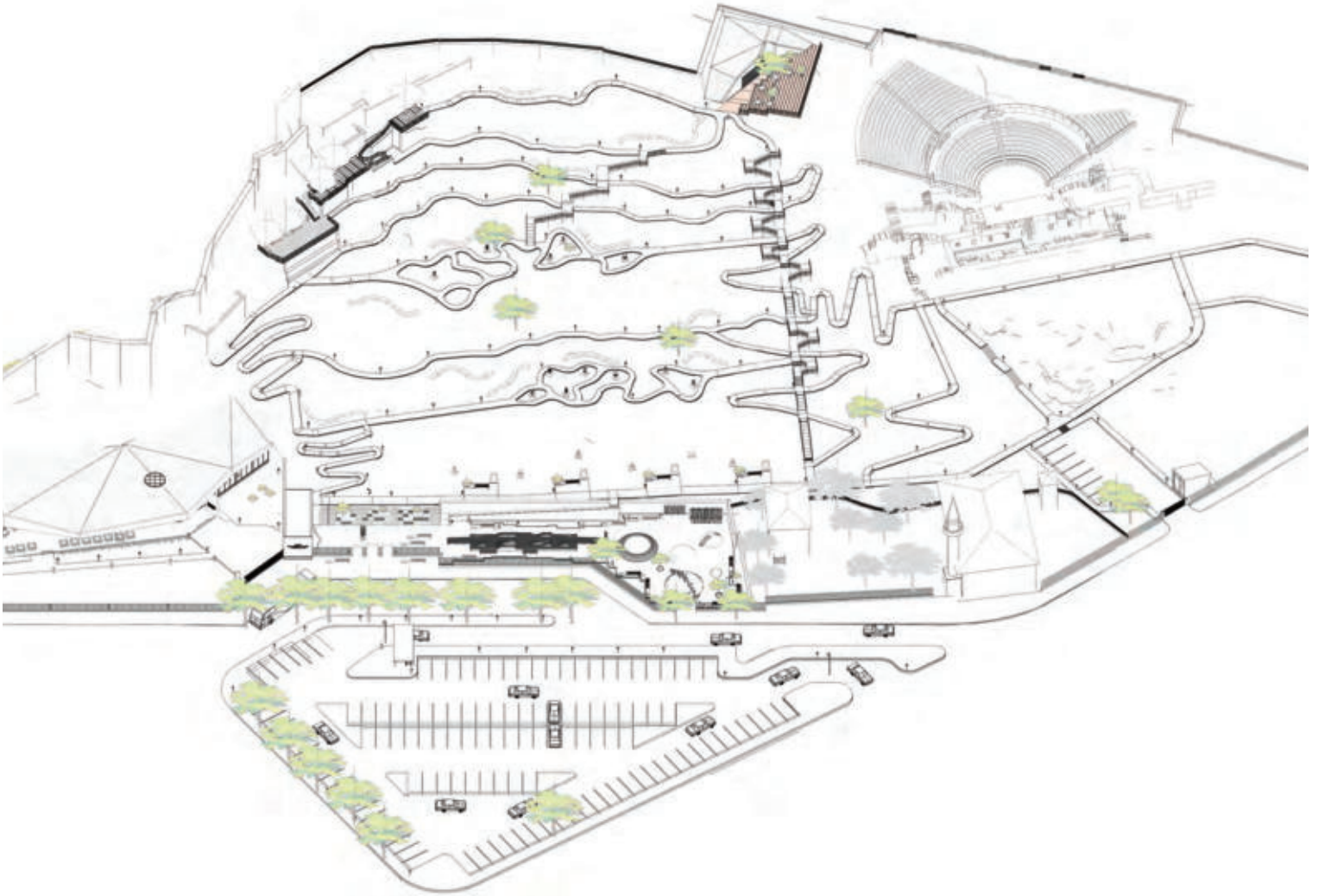
ANKARA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ANKARA ROMA TİYATROSU
RESTORASYONU VE ARKEOPARK ÇEVRE
DÜZENLEME UYGULAMALARI, ANKARA
GÖLBAŞI HALLAÇLI MEHMET KONAĞI
RÖLÖVE, RESTİTÜSYON, RESTORASYON
MİMARİ MÜHENDİSLİK VE ÇEVRE
DÜZENLEME PROJESİ

Ankara Büyükşehir Belediyesi; Ulus
Tarihi Kent Merkezi Sit Alanı içinde
Ankara Kalesi ve iç kaledeki Osmanlı

Dönemi sivil mimari miras dokusu,
Hacı Bayram Veli Camisi, Augustus
Tapınağı ve Cumhuriyet Dönemi modern
mimari miras örneklerinden oluşan kent
dokusunun birarada bulunduğu farklı
dönemlere ait çok katmanlı koruma
alanlarını birbirine bağlayan ve modern
bir başkent merkezinde farklı kültürel
katmanları ortaya çıkararak çağdaş kent
yaşantısıyla bütünleştirmeyi amaçlayan
Roma Tiyatrosu Restorasyonu
ve Arkeopark Çevre Düzenleme
Uygulamaları Projesi ile **Metin Sözen
Koruma Büyük Ödülüne** değer
bulundu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, yarışmaya 2 projeyle katıldı.

İlk proje, Roma Tiyatrosu Restorasyonu ve Arkeopark Çevre Düzenleme Uygulaması. 1. ve 2. derece arkeolojik sit alanındaki Antik Ankara (Ankyra) Roma Tiyatrosu ve Arkeopark Alanı, aynı zamanda Ulus Tarihi Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı içinde yer alıyor. Roma Tiyatrosunun MS 2.-3. yüzyıllar arasında yapıldığı düşünülüyor. 29 Eylül 2020 tarihinde başlayan, 2022'nin sonunda tamamlanması planlanan Ankara Roma Tiyatrosu restorasyonu, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi Başkanlığı ile Uygulama ve Denetim Şube Müdürlüğü tarafından sürdürülüyor. Roma Tiyatrosu restorasyonu ABD Büyükelçileri Kültürel Mirası Koruma Fonu (Ambassadors Fund for Cultural Preservation/ AFCP) tarafından da fonlanıyor. Uluslararası pek çok antik tiyatro rekonstrüksiyonu örnek

alınarak hazırlanan restorasyon projesi tamamlandığında, tiyatro yaklaşık 1500 kişilik seyirci kapasitesine sahip bir açık hava sahnesi olarak kullanılabilecek.

2022 yazında caveanın tüm sıralarının örümü ve sahne platformu da tamamlanarak arkeoparkla bütünlüklü bir alan oluşturulması; modern kent dokusunun altında kalan ya da özgün hali öngörülemeyen mimari kısımların bilimsel bir yaklaşımla fiziksel olarak tamamlanmadan bırakılması planlanıyor. Bununla birlikte, tüm mimari yapı dijital olarak üç boyutlu hale getirilecek ve tiyatroya gelen herkes ücretsiz bir mobil uygulamayla artırılmış gerçeklik (AR) teknolojisi sayesinde yapıyı görüntüleyebilecek. Arkeopark çalışmaları sürerken, Anadolu Medeniyetleri Müzesi kontrolünde bilimsel kazı çalışmaları da devam ediyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin yarışmaya sunduğu ikinci proje, Hallaçlı Konağı restorasyonu. Yapının tipolojisi, Ankara'nın 1920'li ve '30'lu yıllarda gelişmekte olan bölgesi Yenışehir'de Türk mimarlar eliyle kurulan yapı tipolojisidir. İnşa tekniği, yapımında Macar ve Ermeni ustaların çalıştırıldığını düşündürürken, konağın önemi, kentsel bir konut tipolojisinin kırdan uygulanmış olmasıdır. Yapının ve içinde bulunduğu kırsal alanın, çağdaş restorasyon teknikleriyle yerel fayda ve ekoloji temelli bir program çerçevesinde işlevlendirilmesi amaçlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

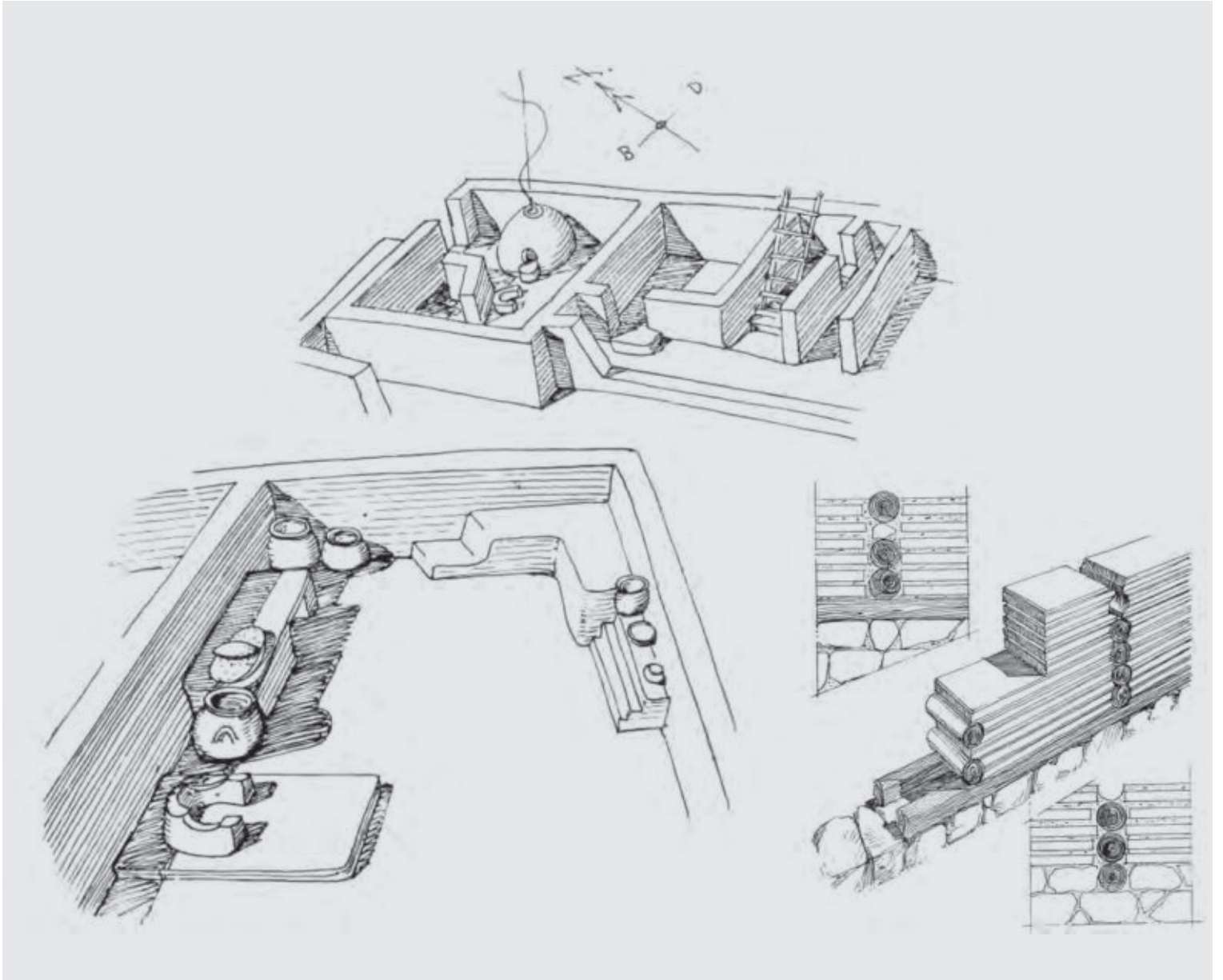
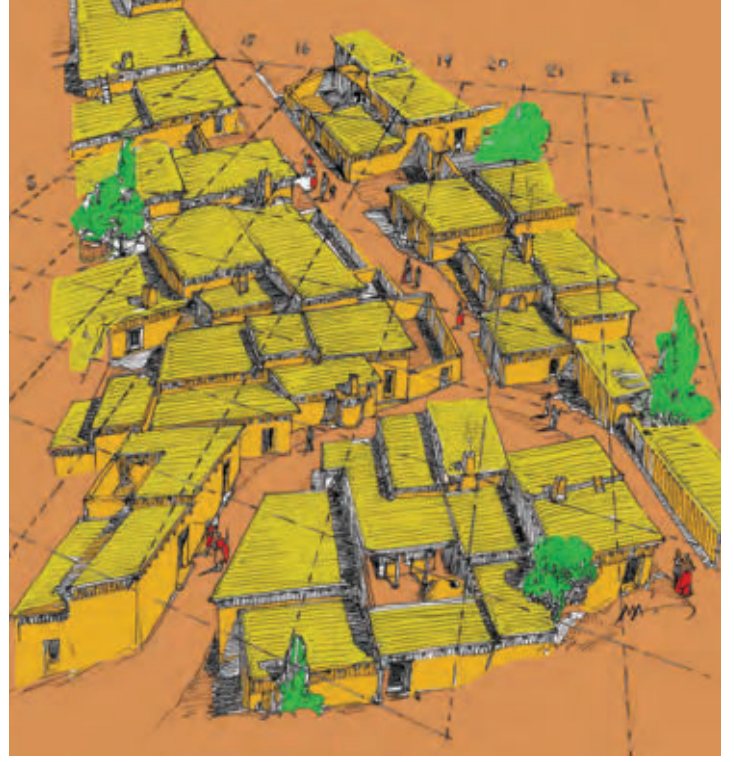
KÜLTEPE KANIŞ-KARUM'U ASURLU
TÜCCARLAR SOKAĞI PROJESİ,
KORAMAZ VADİSİ BİR AŞK HİKÂYESİ
MÜZE PROJESİ, SOĞANLI ÖREN YERİ
ÇEVRE DÜZENLEME VE TAHTALI KİLİSE
RESTORASYON PROJESİ, TÜRBELERİMİZ
PROJESİ, AHİ EVRAN ZAVİYESİ-
ESNAF VE SANATKÂRLAR MÜZESİ,
GAVREMOĞLU KONAĞI, GAZİOĞLU
KONAĞI VE GÖMLEKÇİOĞLU KONAĞI
RESTORASYONLARI

Kayseri Büyükşehir Belediyesi; kent bütününde farklı alanlarda yürüttüğü koruma ve müzecilik çalışmalarıyla tarihi dokuda tamamladığı nitelikli restorasyon ve işlevlendirme çalışmaları; arkeolojik alanlarda yürüttüğü projeler ile koruma bilincinin arttırılmasını destekleyen çalışmaları nedeniyle **Jüri Özel Ödülüne** değer bulundu.

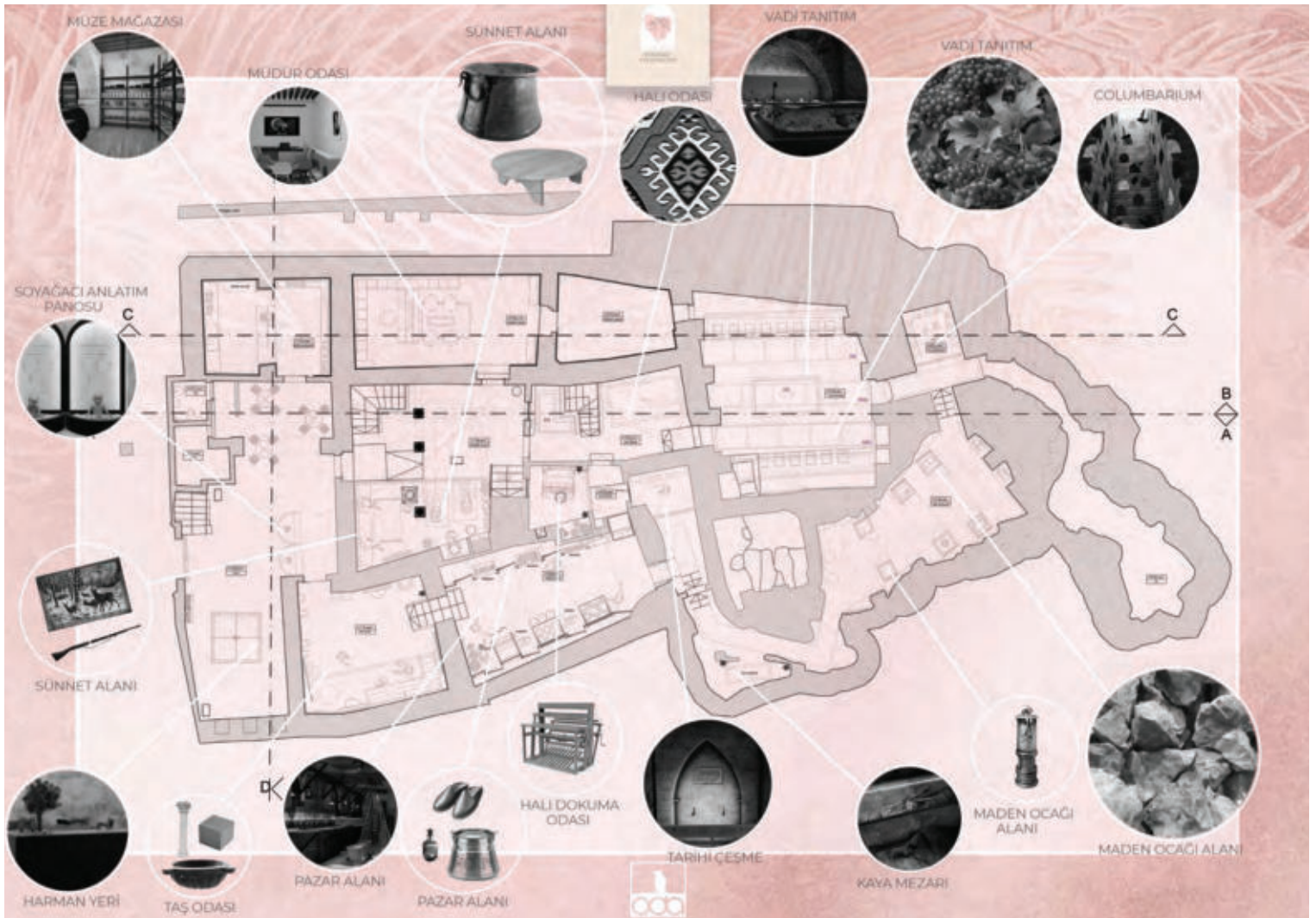
Kayseri Büyükşehir Belediyesi yarışmaya 4'ü proje, 3'ü uygulama olmak üzere, 7 projeyle katıldı.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi, 2015 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesine giren Kültepe (Kaniş-Karum) ören yerinin Karum bölgesinde tüccarlar mahallesi oluşturmak üzere bir proje hazırladı. Proje kapsamında yapılacak canlandırmalarla, mahallede yer alan tüccarların evleri, ev yaşantıları, evde kullandıkları malzemeler ve ticari faaliyetlerinin ele alınması, ziyaretçilerin bilgilendirilmesi amaçlanıyor.

Büyükşehir Belediyesinin Bir Aşk Hikâyesi Müze Projesiyle, Çerkez Mustafa Bey Konağının müze olarak işlevlendirilmesi planlanıyor. Koleksiyonunu vadinin somut ve somut olmayan kültürel miras ürünlerinin oluşturacağı müzede, farklı dinlerden iki âşîğın destansı hikâyesi, coğrafyanın tarihi ve kültürel değerleri eşliğinde anlatılacak. UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindeki Koramaz Vadisi ve Mimar Sinan'ın doğduğu Ağırnas Mahallesi içinde bulunan Çerkez Mustafa Bey Konağının restorasyonu daha önce Melikgazi Belediyesi tarafından yapılmıştı.

Soğanlı Ören Yeri Çevre Düzenleme Projesi ve Tahtalı Kilise (Kaya Oyma Kilise) Restorasyonu, Büyükşehir Belediyesinin bir diğer projesi. Kayseri'ye 80 kilometre uzaklıkta bulunan Soğanlı ören yeri, kaya oluşumlarıyla ilginç coğrafi yapısının yanı sıra, kiliseleriyle de ünlü. Kapadokya'nın önemli bir parçası olan

Soğanlı Vadisi, tüm bu özellikleriyle bir turizm merkezi konumunda. Soğanlı ören yeri ve Tahtalı Kilisenin, balon turizmi çalışmalarının da tamamlanmasıyla Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan alternatif kültür rotaları içinde önemli bir durak olması hedefleniyor.

Mülkiyeti Büyükşehir Belediyesine ait tarihi kümbet ve türbelerde kazı ve restorasyon çalışmaları yapılmasını amaçlayan Türbelerimiz Projesi; Seyyid Burhanettin Mezarlığı Türbe Buluntusu, Bünyan Abdurrahman Gazi Türbesi ve Develi Abdülilyas Türbesinde yürütülecek çalışmaları kapsıyor.

Ahi Evran'ın yaşadığı mahalle ve hizmet verdiği yapı olarak kabul edilen ancak harabe halde bulunan Ahi Evran Zaviyesi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından 2002 yılında restore edilerek Kayseri Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birliğine tahsis edilmişti. Yapı, dönemin şartlarında esnaftan toplanan objelerle Ahi

Evranc Esnaf ve Sanatkârlar Müzesi olarak ziyarete açılmış, bu özelliğiyle ilk ahilik müzesi olma özelliği kazanmıştı. Müze, Kùltür Yolu Projesinin de önemli durak noktalarından biri. Ancak zaman içinde ortaya çıkan fiziki problemlere, müzenin güncel durumda yetersiz kalması da eklenince, Ahi Evran Esnaf ve Sanatkârlar Müzesi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından yeniden düzenlendi.

Gavremoğlu, Gazioğlu ve Gömlekçioğlu konaklarının restorasyon ve işlevlendirme projeleri de Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlandı. Ahşap oymaları, kalem işleri ve geleneksel oda düzeniyle özgün bir yapı olarak öne çıkan Gavremoğlu Konağı, Kayseri merkezinde sivil mimari örnekleri içinde en eski olduğu düşünölen ikinci yapı. Gazioğlu ve Gömlekçioğlu konakları ise Kùltür Yolu Projesinin önemli alanlardan olan Kayseri Mahallesinde bulunuyor. Yapılar konaklama, kafeterya ve restoran ihtiyacını karşılamak üzere işlevlendirildi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

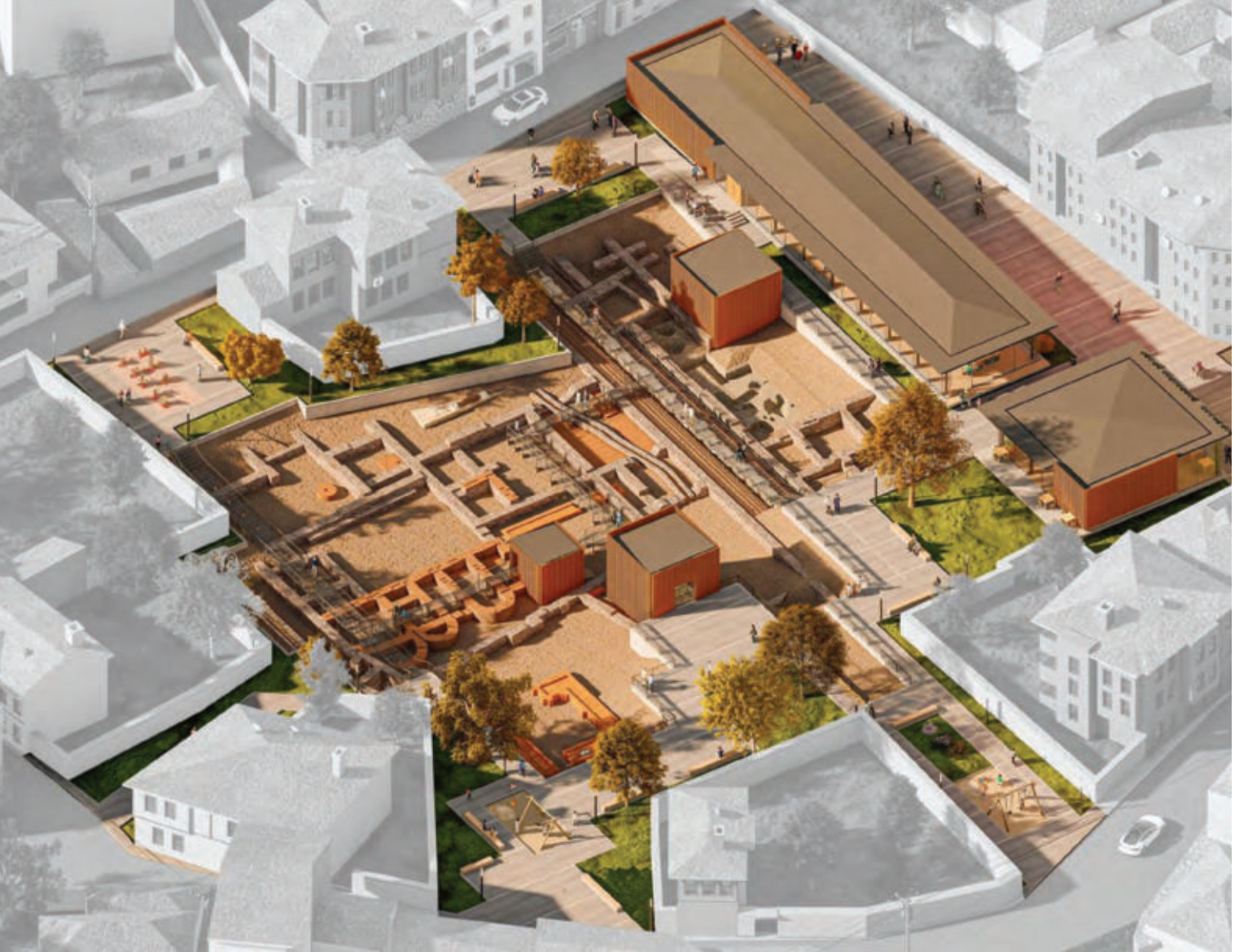
2021

JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

OSMANGAZİ BELEDİYESİ

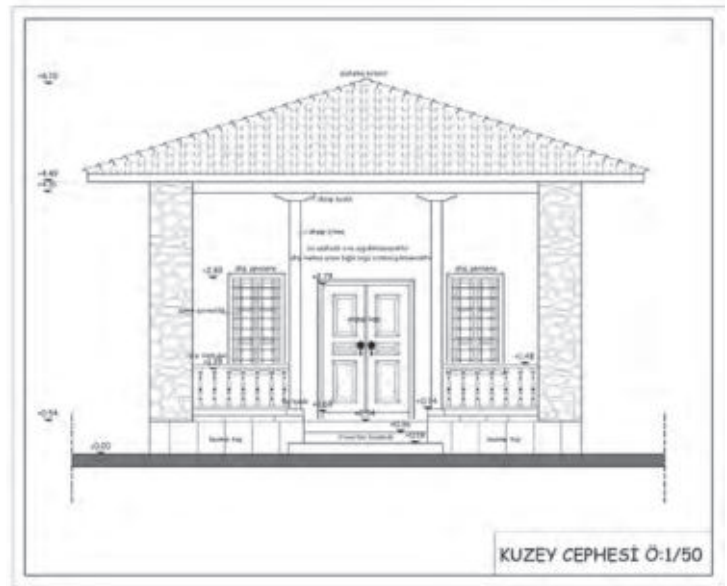
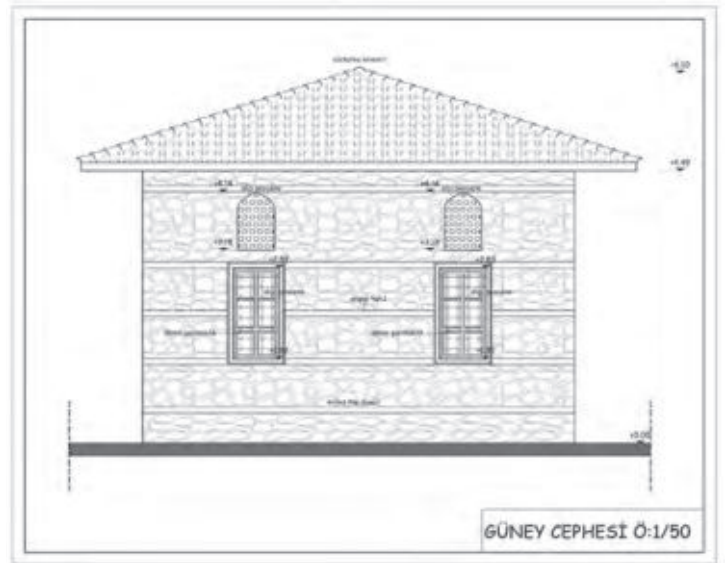
YAŞAYAN TARİH HİSARCI
PROJESİ

Osmangazi Belediyesi; tarihi Hisar bölgesinde yürüttüğü bütüncül koruma çalışmaları kapsamında katılımcı bir süreçle hazırlanan, birbiriyle ilişki içindeki alanlarda planlanan arkeopark, sağlıklaştırma, restorasyon ve işlevlendirme projeleriyle kentin en önemli kültürel miras alanlarından birinde kapsamlı ve uzun erimli bir stratejiyi iyi bir şekilde kurgulaması nedeniyle **Jüri Özel Ödülüne** değer bulundu.

2018 yılında “Bursa Hisar Bölgesi Kentsel Koruma Analiz Çalışması” ile birlikte tarihi Hisar bölgesinde bütüncül koruma projesi başlatıldı. Çalışmalar Alaaddin, Osmangazi, Mollagürani ve Kavaklı mahallelerini kapsıyor.

İlk olarak bölgenin detaylı analizlerini içeren “Bursa Hisar Bölgesi Kentsel Koruma ve Analiz Çalışması” yapıldı; kentsel ölçekte tasarım yaklaşımı ve önerileri belirlendi. Bölgenin barındırdığı kültürel değerler doğrultusunda proje alanı 5 odak noktaya ayrıldı: Tophane (aktif turistik bölge); Üftade Cami ve Türbesi, Alaaddin Camisi (dini turizm rotası); Arkeopark, Kent Bostanı ve Pınarbaşı Parkı (kentsel çekim noktası); Haşim İşcan Parkı ve Arkeopark (kentsel çekim noktası). Ardından hazırlanan *Bursa Hisar Kentsel Koruma*

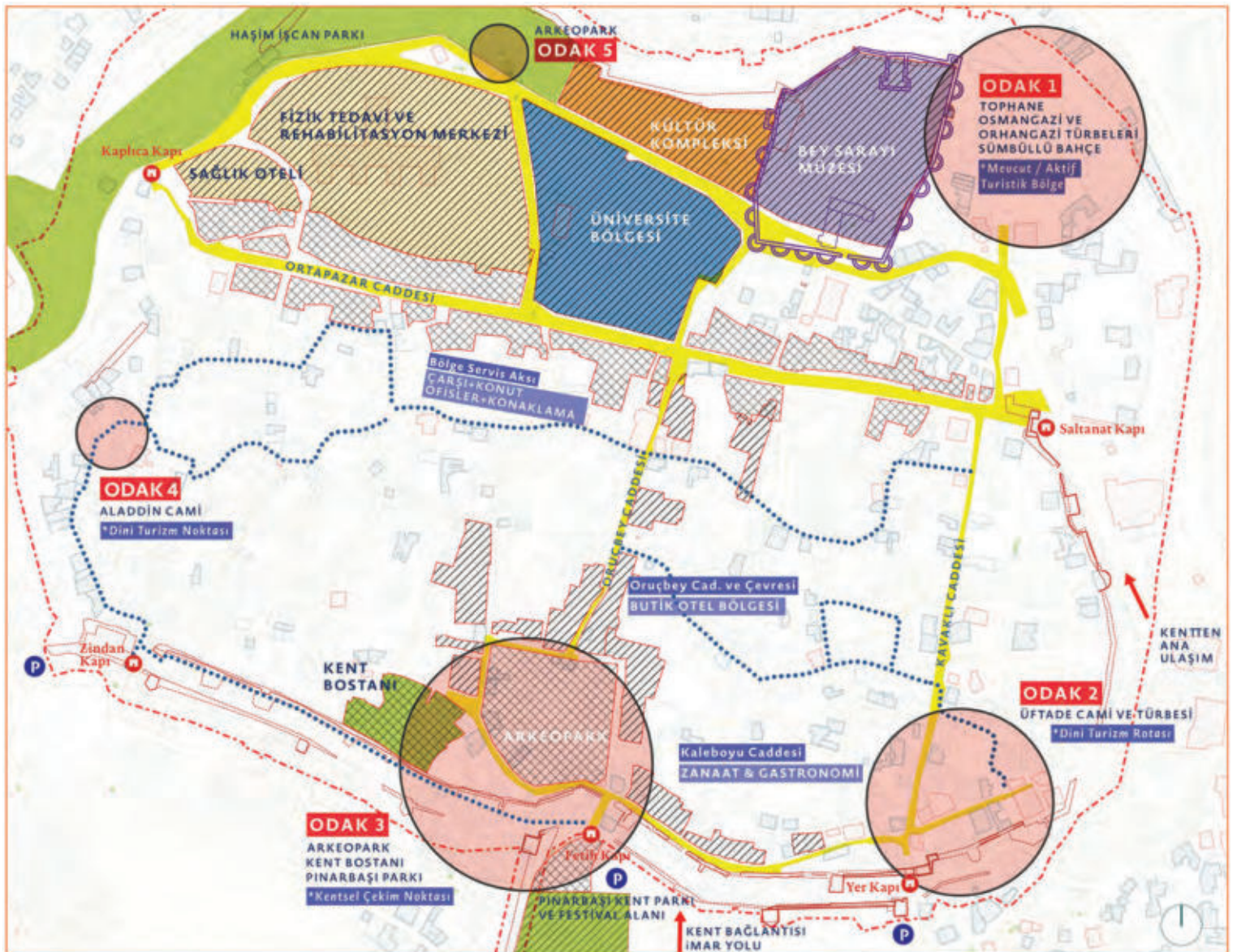

Analiz Çalışması kitabıyla bölgede yaşayanlara çalışmanın detayları sunuldu.

Belediye, düzenlediği “Yaşayan Tarih Hisar İçi” buluşmalarıyla da Uludağ Üniversitesi, muhtarlar, sivil toplum kuruluşları ve derneklerle biraraya geldi; bu buluşmalarda Hisar’ın master planı, yönetim planı ve yol haritasının, kentin tüm paydaşlarıyla birlikte oluşturulması hedeflendi. Odak noktalarının belirlenmesiyle, tarihi bölgenin kültürel ve doğal değerlerinin koruma/kullanma dengesi kuruldu; planlaması yapıldı. Proje kapsamında arkeopark alanında kazı çalışmaları; alan

içinde iki sivil mimarlık örneği yapının (5009 ada 1 ve 21 parseller) restorasyon projeleri, Oruçbey Caddesi ile Kaleboyu, Güranlı, Dolaplı sokaklarının cephe sağlıklılaştırma projeleri, Filiboz Mescidi rekonstrüksiyon ve çevre düzenleme projesi tamamlandı. Arkeopark alanıyla ilgili kazılar sonucunda ortaya çıkarılan kalıntıların teşhirine yönelik hazırlanan ön projenin değerlendirilebilmesi için hazırlanan proje dosyası, görüş alınmak üzere Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne gönderildi. Filiboz Mescidi rekonstrüksiyon ve çevre düzenleme çalışmasının uygulamasına yönelik ihale süreci başladı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

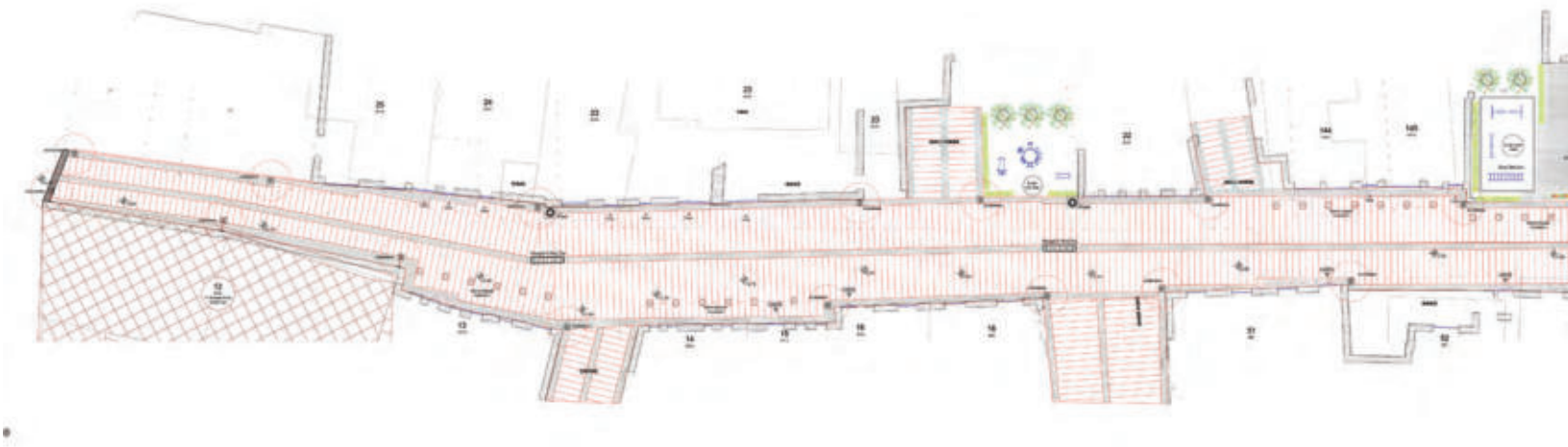
2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

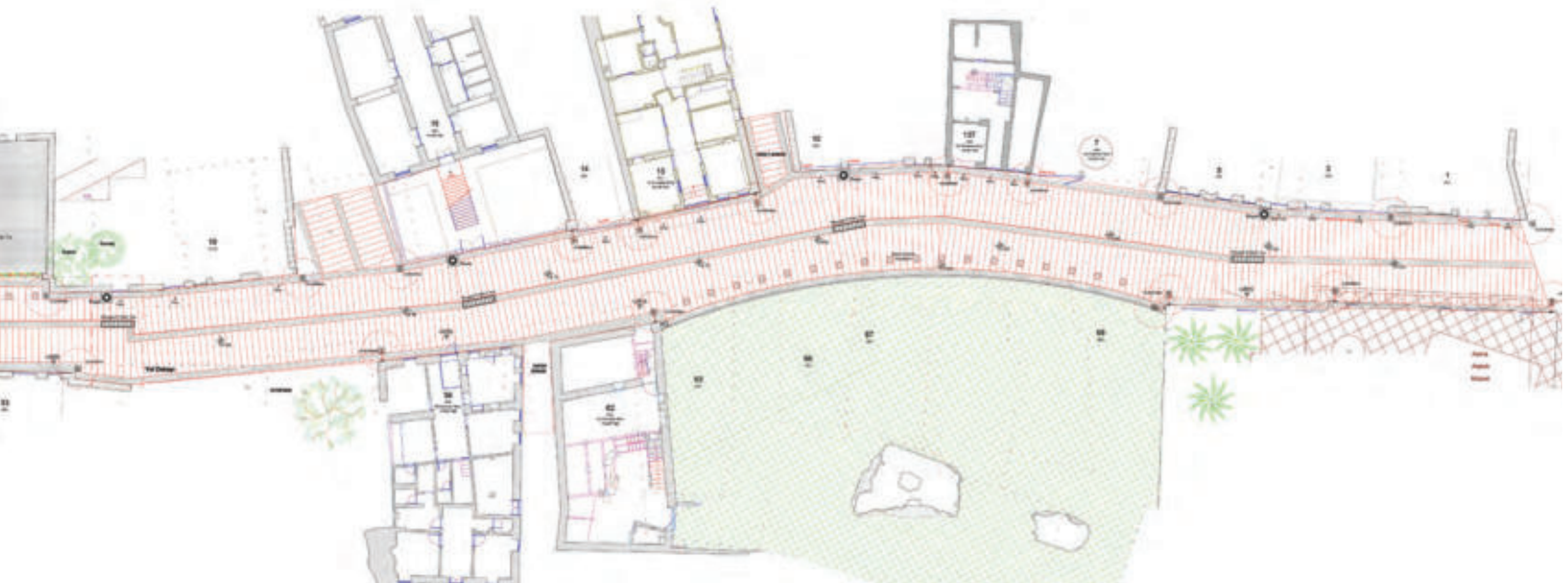
KAYALIBAĞ MAHALLESİ 26009 SOKAK
SAĞLIKLAŞTIRMA-KENTSEL TASARIM
PROJESİ, ALİ MÜNİF YEĞENAGA CADDESİ
2. ETAP SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMA
RESTORASYONU

Adana Büyükşehir Belediyesi; uzun yıllardır istikrarlı bir şekilde sürdürdüğü koruma çalışmaları, tarihi kent merkezini daha yaşanabilir kılan sağlıklaştırma ve kentsel tasarım projeleri nedeniyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.

Kayalıbağ Mahallesi 26009 Sokak Sağlıklaştırma Kentsel Tasarım Projesi, Adana'nın eski kent merkezinde 3. derece arkeolojik sit alanı sınırları içindeki Kayalıbağ Mahallesi yürütülüyor. Sokak, Seyhan Caddesi ile Av. Turhan Arun Sokağı arasında; Atatürk Evi Müzesi ile tescilli taşınmaz kültür varlığı Musa Bali Konağına uzanan hat boyunca, doğu-batı doğrultusunda konumlanıyor. Sokakta 8 tescilli kültür varlığı yapı, 23 tescilsiz yapı ve 1 tescilli parsel bulunuyor.

2 bin 200 metrekarelik alana konumlanan yapılarda, cephe sağlıklaştırması uygulamasıyla tarihi dokuyu korumak ve halkın kullanımına

açık, yaşayan bir mekân haline getirmek hedefleniyor. Sokak üzerinde bulunan kale kalıntılarının çevresinde 1000 metrekare alana sahip meydanın tasarımının yapılması da projenin kapsamında. Bu meydanın, kentlilerin yanı sıra turistlerin de aktif kullanımında olması öngörülüyor. 250 metre uzunluğundaki sokak üzerinde bulunan tescilli ve tescilsiz tüm yapılarda cephe sağlıklılaştırması da yapılacak.

Ali Münif Yeğenağa Caddesi 2. Etap Sokak Sağıklaştırma Restorasyon Uygulaması ile Ali Münif Yeğenağa Caddesinde bölge dokusu içindeki tarihi kültür varlıkların önemini vurgulayacak, alanın ihtiyaçlarına cevap verecek

sağlıklı, yaşanabilir, ergonomik, sürdürülebilir ve estetik bir çevre hedeflendi. Kentsel tasarım ve sokak sağlıklılaştırması uygulamasının tamamlandığı proje kapsamında, caddede yer alan altyapı ve üstyapı unsurları restore edildi. İnsanların rekreatif faaliyetlerde bulunabileceği alanlar ve yaya öncelikli mekânlar oluşturmaya odaklanan restorasyonla caddenin çekiciliğinin pekiştirilmesi hedefledi. Bunu yaparken de günümüz malzemeleri kullanılarak, özgün yorumlarla yol-tretuvar ve meydan-park ilişkilerini kuracak, kent mobilyalarıyla dil birliğini sağlayacak bir uygulama tercih edildi, bölgenin rekreatif fonksiyonları arttırılarak yaya dolaşımı rahatlatıldı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

BALIKESİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KARESİ VE ALTIEYLÜL'DEKİ 7 ÇEŞMENİN RESTORASYONU; 3 YAPININ RESTORASYON PROJELERİ; ERTUĞRUL CAMİSİ VE FATMA SULTAN TÜRBESİ RESTORASYONU; KARESİ İZCİ EVİ RESTORASYON PROJESİ; ZAĞNOPAŞA MEYDANI ÇEVRESİ SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ; KARESİ DUMLUPINAR MAHALLESİ 1 YAPININ BASİT ONARIMI; MARMARA MEZARLIĞI ÇEVRE DÜZENLEMESİ VE MEZAR TAŞLARININ RESTORASYON PROJESİ; BIGADIÇ OĞUL PAŞA TÜRBESİ VE KARESİ KURTULUŞ ÇEŞMESİNİN RESTORASYON PROJESİ; SAVAŞTEPE ÇARŞI CAMİSİNİN BASİT ONARIMI.

*Balıkesir Büyükşehir Belediyesi; farklı ölçeklerde kent merkezi ve çevre bölgelerin yanı sıra ilçelerde de sürdürdüğü bütüncül koruma yaklaşımını hem nitelik hem de nicelik bakımından istikrarlı bir biçimde devam ettirmesi nedeniyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.*

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi yarışmaya 3'ü proje, 7'si uygulama olmak üzere 10 projeye katıldı.

Geçtiğimiz yıl yarışmaya proje kategorisinde katılan Kazım Özalp Sokak Sağlıklaştırma Projesinin uygulaması tamamlandı. Karesi ilçesi, Dumlupınar Mahallesinde Saat Kulesinden başlayıp Kazım Özalp ve Ulus Sokak boyunca uzanan alandaki tescilli yapıların restorasyon yapım çalışmalarına başlandı. Alanda 26 tescilli yapı bulunuyor. Bunlardan muvafakat verilen 8'inin restorasyon çalışmaları sürerken, muvafakat verilmemiş olanların sadece cephe

sağlıklaştırması yapılacak. Öte yandan, tescilli olmayan bina cephelerinde sağlıklaştırma, sokak dokusunun tasarlanması, yol kaplamaları, kaldırımlar, çevre aydınlatması, kent mobilyaları ve çevre düzenleme işleri yapıldı. Zağnospaşa Meydanının çevresinde bulunan cadde ve sokakların düzenlenmesi, yapı cephelerinin sağlıklaştırması, sokak dokusunu tamamlayan öğelerin tasarlanması için gerekli olan çalışmalar ise devam ediyor. Yine bu alanda bulunan İzci Evi ve 2. Ulusal Mimarlık Akımının nadir örneklerinden Kırımlı Konağının restorasyon uygulama projeleri de tamamlandı.

Bunların dışında Karesi ve Altieylül ilçelerinde, 7 tescilli çeşmenin restorasyon uygulamaları; Balya ilçesi, Kocacami Mahallesinde yer alan tescilli 3 yapının restorasyon projeleri; Altieylül ilçesi, Ertuğrul Mahallesinde bulunan tescilli caminin restorasyon uygulaması ile Halaca Mahallesindeki tescilli türbenin restorasyon ve çevre düzenleme uygulamaları; Marmara Adası Okulları, Gündoğdu ve Çınarlı mahallelerinde bulunan hazire alanları içinden 115 adet mezar taşının kataloglaması; Bigadiç ilçesi, İskele Mahallesindeki Oğul Paşa Türbesi ile Karesi ilçesi, Hisariçi Mahallesi, Örucüler Caddesindeki Kurtuluş Çeşmesinin projeleri ile Savaştepe ilçesi, Cumhuriyet Mahallesinde bulunan, mülkiyeti Türkiye Diyanet Vakfına ait tescilli Çarşı Camisinin basit onarımları tamamlandı.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi geçtiğimiz yıl Metin Sözen Koruma Büyük Ödülü almasında etkili olan, kent merkezi ve ilçelerde bütüncül bir yaklaşımla yürüttüğü koruma çalışmalarına devam ediyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

FATİH BELEDİYESİ

TARİHİ ÇEŞMELERİN PROJE,
UYGULAMA VE ONARIM ÇALIŞMALARI;
ZEYREK SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ
YAPILARIN ONARIM ÇALIŞMALARI.

Fatih Belediyesi; UNESCO Dünya Mirası Listesindeki tarihi yarımada bulunan pek çok anıtsal eserin yanında, yarımada'nın tarihi kimliğinin en önemli parçalarından biri olan sivil mimarlık örneği yapıların envanterinin çıkarılmasına, korunmasına ve yaşatılmasına yönelik çalışmalarını istikrarlı bir şekilde devam ettirmesi nedeniyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.

Fatih Belediyesi, tarihi dokunun korunarak yaşatılması, yenilenerek hayata kazandırılması amacıyla eş zamanlı proje ve bakım-onarım çalışmalarını sürdürüyor.

“Fatih’in Kültürel Miras Envanteri” çalışmaları kapsamında 540 tarihi çeşme tespit edildi. Bu sayı İstanbul’daki tarihi çeşmelerin yaklaşık üçte birini oluşturuyor. Tarihi çeşmelerin içinde, belediyenin sorumluluğundaki 135 çeşmenin ihtiyaçları belirlendi. Kasım 2020’de başlayan çalışmada, 60 tarihi çeşmenin önleyici koruma, bitki, cephe ve grafiti temizlikleri yapıldı. 14 tarihi çeşmede restorasyon çalışmaları tamamlanarak çeşmelere yeniden su verildi. 96 tarihi çeşmenin 2021 yılında 33’ü, 2022 yılında 43’ü, yapılan üniversite işbirlikleriyle de 20’si projelendirme kapsamına alındı. Çalışmanın son etabında günümüze ulaşmamış kayıp çeşmelerin tespit edilerek ihyası planlanıyor. 25 çeşmenin projelerinin mevcut olduğu tespit edildi. 2024 yılı sonuna kadar belediye mülkiyetinde veya

sorumluluk alanında olan tüm çeşmelerin projelerinin hazırlanmasına, onarımlarının yapılarak özgün işlevlerine döndürülmesine karar verildi.

Fatih Belediyesinin diğer proje ise Zeyrek Dünya Miras Alanı ve Çevresinde Bulunan Sivil Mimarlık Örneği Yapıların Basit Bakım Onarım Çalışmaları Projesidir. Fatih Belediyesi Başkanlığınca Haziran 2020-Kasım 2021 yılları arasında “Fatih’in Kültürel Miras Envanteri” çalışmaları kapsamında tescilli ve tescile değer nitelikte toplam 6 bin 731 adet sivil mimarlık örneği yapının güncel durumları tespit edildi, arşiv araştırmaları yapıldı; ilçede bulunan sivil mimarlık örneği yapılardan 711’inin metruk durumda olduğu belirlendi. Metruk yapılarla ilgili yürütülen “Rölövesi Bulunmayan Metruk Yapıların Üç Boyutlu Taramalarının Yapılarak Projelerinin Hazırlanması ve Gerekli Güvenlik Önlemlerinin Alınması” çalışması geçtiğimiz yıl Proje Ödülüne değer bulunmuştu.

Projelendirmelerin yanı sıra Fatih Belediyesi Kültürel Miras Koruma Müdürlüğüne bağlı olarak Ağustos 2020’de faaliyete geçen Geleneksel Ahşap Atölyesi bünyesinde ise ahşap sivil mimarlık örneği yapılarda bakım onarım çalışmalarına başlandı. Çalışma alanı olarak belirlenen Zeyrek ve Cibali mahallelerinin bir bölümü sahip olduğu tarihi özelliklerin yanı sıra mimari yapı özgünlüğüyle de 1985 yılında UNESCO tarafından “koruma alanı” olarak Dünya Mirası Listesine alınmıştı. 2021 yılında Geleneksel Ahşap Yapı Atölyesi tarafından, 20 tescilli yapı ile bu yapıların komşusu 5 tescilsiz yapı olmak üzere, 25 yapının bakım onarım çalışmaları tamamlandı. 2022 yılında belirlenen 55 yapının bakım onarım çalışmalarına devam ediliyor. Bila bedel sürdürülen bu çalışmanın

beklentisi olarak yapılan mukavelelerle, kentlilerden, onarımları tamamlanan binalarda ikamet etmeleri ve/veya yapıları kiracıların kullanımına açmaları talep ediliyor. Yapılan çalışmayla tekil binalardan ziyade geleneksel mahalle kültürünü, kent ve yapı dokusuyla bir bütün olarak ayağa kaldırabilmek; sokak dokusunun sürekliliğini sağlamak, bölgenin geleneksel özgün işlevinde olan konut kullanımının devamlılığını teşvik etmek hedefleniyor. İlçe genelinde Zeyrek Camisi ve Çevresi Koruma Alanı dışında, Yedikule Hisarında sivil mimarlık örneği yapılarda bakım onarım çalışmalarına da başlandı. Bu çalışmaların Fatih’in birçok noktasında etaplar halinde sürmesi planlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KAPALI ÇARŞI CEPHE YENİLEME
PROJESİ

Kahramanmaraş Belediyesi; tarihi kapalı çarşı ve kentsel sit alanında gerçekleştirdiği koruma çalışmalarının devamı niteliğinde, kent meydanı ile çarşı arasında bir arayüz oluşturan ve çarşı ile kaleyi birbirine bağlayan alanda bulunan çalışmalarıyla koruma devamlılığını sağlaması nedeniyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi tarafından tarihi Kahramanmaraş Kapalı Çarşısının kent meydanına bakan 309 metre uzunluğundaki cephesinde; özel mülkiyette bulunan 70 dükkân ve 9 çarşı giriş kapısını kapsayan cephe yenileme projesi hazırlandı. Yenilemesi yapılan cephe üzerinde tescilli taşınmaz kültür varlığı bulunmuyor. Kentsel sit alanı içindeki cephe, yer yer tescilli olan Marmara Hamamı, Bonmarşe (Bedesten) ve kapalı çarşı, koruma alanında yer alıyor. Proje uygulaması öncesinde koruma amaçlı imar planında belirtilen gabariyi aşan yapılar kamulaştırılarak yıkıldı.

Cephe yenileme projesi mülk sahibi ve kullanıcıların görüşleri doğrultusunda hazırlanarak kurul onayına sunuldu. Uygulama iki aşamalı olarak yürütüldü. Birinci aşamada seçilen küçük bir modülde örnek uygulama yapılarak esnafın ve kentlinin fikirleri alındı; ikinci aşamada uygulama sürdürüldü. 1 yıl kamulaştırma, 6 ay proje, 8 ay yapım işi olmak üzere projenin tamamlanması 26 ay sürdü. Çalışmalar 2021 yılında tamamlandı.

Yürütülen çalışma ile, tarihi kapalı çarşı bölgesinin algılanma potansiyelini arttırmak, tarihi çevreyi bütüncül yaklaşımla iyileştirmek,

kent meydanını işlevsel hale getirmek, kent bilincini kamu-kentli-mülk sahibi işbirliğiyle güçlendirmek amaçlandı.

Kahramanmaraş tarihi ticaret bölgesi (tarihi kapalı çarşı ve çevresi) sonradan yapılan dükkânlar nedeniyle meydandan algılanamayan bir durumdaydı. Tamamlanan cephe çalışmasıyla girişler tanımlı hale getirildi. Niteliksiz eklentiler nedeniyle okunamayan mevcut cephe, ortaya konan tasarım kriterleriyle tarihi çarşıya davet eden, tarihi kimliği vurgulayan bir görünüme kavuştu. Yenilenen cephe, kentli ve esnaf tarafından beğenilerek kısa zamanda kabul gördü; kent meydanıyla tarihi çarşı bölgesinin ilişkisi kuvvetlendi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

KASTAMONU BELEDİYESİ

BAŞKANLIK KONAĞI RESTORASYON
PROJESİ, SANAT OKULU CADDESİ SOKAK
SAĞLIKLAŞTIRMA VE CEPHE İYİLEŞTİRME
PROJESİ

*Kastamonu Belediyesi; uzun yıllardır
kent merkezindeki tarihi dokuda
yürüttüğü koruma çalışmalarının devamı
niteliğindeki projeleri ile **Süreklilik
Ödülüne** değer bulundu.*

Başkanlık Konağı Projesine konu olan konak, Kastamonu kent merkezinde tarihi dokunun yoğunlaştığı bir bölgede yer alıyor. Bu bölge aynı zamanda Kastamonu Belediyesi binası ve bazı resmî kurumların bulunduğu bir merkez. Konak yıllar içinde farklı kişiler tarafından kullanılmış, geçen zamanda da sahipsiz kalmış. Bakımsızlıktan taşıyıcı sistemleri ve ahşap malzemeleri yıpranan, çürüyen konağın tavanlarında, geçmişin usta örnekleri olarak gösterilebilecek orijinal tavan süslemeleriyle mimari detaylar bulunuyor. Belediye tarafından satın alınan konağın restorasyonunun aslına uygun bir şekilde yapılması, başkanlık makamı ve misafirhane olarak kullanılması planlanıyor.

Sanat Okulu Caddesi Sokak Sağlıklaştırma ve Cephe İyileştirme Projesi ise, Kastamonu Belediyesi ve Kastamonu Valiliği tarafından Kastamonu konaklarının yaşatılması, tarihi sokakların gün yüzüne çıkartılması için başlatılan projelerin devamı niteliğinde. zerindeki kaya ev mezarları ile özgün bir sokak dokusuna sahip olan cadde, şeyh şaban-i Veli Caddesi, 2. etap ve 3. etap sokak sağlıklaştırma projelerinin keşiştiği noktada bulunuyor. Proje alanında ayrıca sivil mimarlık örnekleri ve dini yapılar da dikkat çekiyor. Sanat Okulu Caddesi üzerinde sürdürülecek sokak sağlıklaştırma kapsamında yapılan analizlerle, alana uygulanacak yaklaşımların ve müdahalelerin belirlenmesi amaçlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

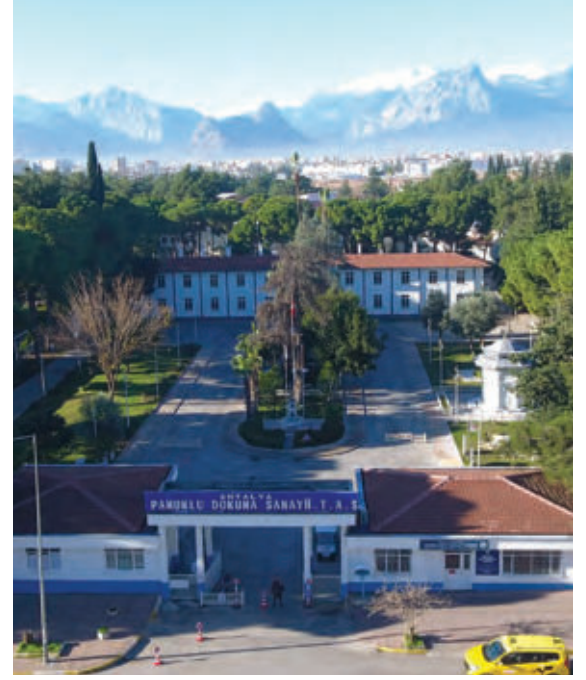
2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

KEPEZ BELEDİYESİ

DOKUMAPARK DOĞA, KÜLTÜR VE
SANAT ADASI PROJESİ

*Kepez Belediyesi; bütüncül bir yaklaşımla etap etap tamamladığı endüstri mirası tarihi dokuma fabrikasında istikrarlı bir şekilde yürüttüğü restorasyon ve işlevlendirme projeleri nedeniyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.*

Temeli 1950’li yıllarda atılan Antalya İplik ve Pamuklu Dokuma Fabrikası, kent nüfusunun hızlı bir şekilde artmasıyla yükselen işsizliğe çözüm olmak üzere kuruldu. Antalya’da üretilen, “beyaz altın” olarak anılan pamuğun hızlı bir şekilde işlenmesi de fabrikanın kuruluş amaçlarındandı.

Üretimin kesintisiz olması nedeniyle sürekli bir yaşantıya ev sahipliği yapmış olan fabrikanın bulunduğu proje alanı, bir döneme tanıklık etmiş, kültürel miras değeri taşıyan önemli bir alan. Kepez Belediyesi, tarihe tanıklık etmiş fabrikanın geleceğiyle ilgili kararı da Antalyalılarla birlikte aldı. Antalya İplik ve Pamuklu Dokuma Fabrikasının geleceği, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve siyasi parti temsilcilerinin de aralarında bulunduğu “Ortak Akıl Komisyonunun” aldığı kararlar doğrultusunda şekillendirildi, fabrikanın adı da

bu süreçte Dokumapark olarak değiştirildi.

Kepez Belediyesi, fabrika yapılarını bozmadan, aslına uygun olarak restore etti. Dönüşüm çalışmalarını, fabrika bahçesindeki tek bir ağacı kesmeden gerçekleştirdi. Dokuma arazisinin açık alanları, tüm flora değerleri korunarak iyileştirilirken, kapanan fabrikanın binaları belediye tarafından müzeler, kültür-sanat tesisleri ve kent belleğine katkı veren özel merkezler haline getirildi. Ayrıca kamuoyuyla birlikte müzelerin kalite hedefleri tanımlandı, bu doğrultuda çalışmalar yapıldı. Dokumapark 250 bin metrekarelik alanda barındırdığı yapılar ve kent tarihinde sahip olduğu önem dolayısıyla kültürel miras değeri taşıyor. Projenin en önemli amaçlarından biri, bu kültürel mirası tüm tarihi eser ve kültür envanteri ile yapı stokunu çevresel değerleri eşliğinde günümüzde yaşatmak, geleceğe taşımak.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

ALAADDİN BULVARI CEPHE
REHABİLİTASYONU; RÜSTEM PAŞA
KERVANSARAYI RESTORASYONU; KIZ
ÖĞRETMEN OKULU (ESKİ REKTÖRLÜK
BİNASI), TEKEL (İNHİSARLAR) BİNASI VE
KONYA TORRANCE BİNASI (ALAEDDİN
KEYKUBAT KONFERANS SALONU)
RESTORASYON PROJELERİ

Konya Büyükşehir Belediyesi; kent merkezindeki koruma alanlarında yürüttüğü, birbirini tamamlayan ilişki içindeki restorasyon ve cephe düzenleme çalışmalarıyla **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.

Konya Büyükşehir Belediyesi yarışmaya 3'ü proje, 2'si uygulama olmak üzere 5 projeye katıldı.

Konya kent merkezinde Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerinin kısmen sınırları içinde kalan Alaaddin Bulvarında cephe rehabilitasyon uygulamaları tamamlandı. Bu bulvar, tarihi öneme sahip Karatay Medresesi, İnce Minareli Medrese, Alaaddin Tepesi ve tescilli sivil mimarlık örneklerini birarada bulunduruyor. Tarihi kent merkezi konumundaki bulvarda yürütülen projeye koruma kültürünün geliştirilmesi, korumanın sürdürülebilirliğinin sağlanması, kültür varlıklarının tahribatına yol açacak kullanımların önüne geçilmesi hedefleniyor. Projenin sonraki aşaması, korumanın sürdürülebilirliği ve alandaki hareketliliği sağlanmak üzere işlevlendirme aşamalarının tamamlanması.

Konya Büyükşehir Belediyesinin ikinci projesi olan Rüstem Paşa Kervansarayı Restorasyonu, 16. yüzyıl ortasına tarihlenen kervansaraya odaklanıyor. 1544-1561 yıllarında Kanuni Sultan Süleyman'ın veziri Damat Rüstem Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan kervansaray, külliye'nin bir parçası olarak inşa edildi. Yıllarca hac yolu üzerinde faaliyet gösteren bu kervansaray, yolcuların da uğrak noktası oldu. Günümüzde uygulaması tamamlanan yapı, Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından Millet Kıraathanesi olarak kullanılıyor.

Kız Öğretmen Okulu (Eski Rektörlük Binası) Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyonu, Büyükşehir Belediyesinin bir diğer projesi. Rektörlük Binası, 1924 yılında Dar'ül-Muallimat (Kız Muallim Mektebi) olarak inşa edildi. Yıllarca eğitim binası olarak kullanıldı.

Bir dönem Selçuk Üniversitesi Rektörlük Binası ve Mimarlık Fakültesi olarak hizmet verdi. Yapının, Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından başkanlık makamı ve müze olarak işlevlendirilmesi planlanıyor.

Tekel (İnhisarlar) Binası Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projesi; 1935 yılında Tekel (İnhisarlar) Binası olarak inşa edilen, bir dönem resmî kurum binası olarak kullanılan, günümüzde işlevsiz durumdaki yapının, sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda korunması ve yaşatılması için çağdaş ihtiyaçlara yönelik işlevlendirilmesi amacıyla restore edilmesini kapsıyor. Tekel (İnhisarlar) Binası, 1. Ulusal Mimarlık Dönemi (1910-1930) sonrasında yaşanan modern mimarlık arayışlarının Konya'daki en önemli temsilcilerinden. Türkiye'de modern mimarlık sürecinde kubizmin ilk örnekleri 1930 ve 1940'lı yıllarda, başta başkent Ankara'da faaliyet gösteren

yabancı mimarlar tarafından verildi. Konya'da inşa edilen Tekel (İnhisarlar) Binası, kütle kompozisyonunda "Ankara kübiği" olarak adlandırılan üslûbun tercih edildiği eserlerden biridir. Restorasyonu tamamlandıktan sonra yapının interaktif sergi salonu ve kafe olarak işlevlendirilmesi planlanıyor.

Büyükşehir Belediyesinin son projesi Konya Torrance Binası (Alaeddin Keykubat Konferans Salonu) Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyonu. Konya Torrance Binası, 1. derece arkeolojik-tarihi ve doğal sit alanı olarak tescil edilen Alaeddin Tepesi üzerinde yer alıyor. 1954 yılında Alaeddin Gazinosu olarak inşa edilen bina, yakın zamana kadar Alaeddin Keykubat Düğün Salonu olarak kullanıldı. Günümüzde işlevsiz olan yapının, yenileme çalışmalarının tamamlanmasıyla konservatuvar olarak işlevlendirilmesi planlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

SÜREKLİLİK ÖDÜLÜ

MUDANYA BELEDİYESİ

GİRİT SOKAĞI TARİHİ KONAK
RESTORASYONU VE RESSAM GÜROL
SÖZEN'İN ESERLERİNDEN OLUŞAN
"1919-1923 DESTAN VE ONLAR MÜZESİ"
İŞLEVLENDİRME PROJESİ

Mudanya Belediyesi; geçmiş yıllarda tamamladığı sağlıklaştırma ve restorasyon çalışmalarının devamı niteliğinde, tarihi dokuyu tamamlayan ve bu alandaki canlılığı arttırmayı hedefleyen restorasyon ve işlevlendirme projesiyle **Süreklilik Ödülüne** değer bulundu.

Girit Sokağı adıyla bilinen Hasanbey, Şükrüçavuş, Mütareke, Halitpaşa mahalleleri ile 12 Eylül, Fevzipaşa, Mustafakemalpaşa caddeleri ve bağlantılı sokakların sağlıklaştırma projesinin devamı niteliğinde, bölgedeki en önemli sivil mimari örneği konağın müze olarak yaşatılması planlanıyor.

Mudanya'nın, içinde büyük bir tarih saklayan değerlerinden biri de Girit Mahallesi ve Mütareke Meydanıdır. Meydanın kalbi konumundaki İsmet İnönü Parkı, Mütareke Meydanı yenileme çalışmaları 1. Etap Projesi kapsamında tamamlandı. Bölge aynı zamanda yoğun olarak turizm ve ticaret fonksiyonlarının bulunduğu bir çekim merkezi. Bölgenin korunması ve sağlıklaştırmasının devamı

amacıyla hazırlanan Girit Sokağı Sağlıklaştırma Projesi çalışmaları da bitirildi. Bu projeler kapsamında ayrıca, Girit Sokağında anıtsal değeri bulunan en önemli sivil mimari örneği tarihi bina da, Mudanya Belediyesi tarafından kamulaştırıldı. Tarihi bina, kültür merkezi ve müze ev olarak yaşatılacak. Tescilli binanın restorasyon projesinin tamamlanmasının ardından Cumhuriyet Müzesi olarak işlevlendirilmesi amaçlanıyor. Müze, ÇEKÜL Vakfı Kurucular Kurulu Üyesi, ressam Gürol Sözen'in "1919-1923 Destan ve Onlar" sergisinin eserleriyle hayat bulacak. Daimi müzede, Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'da başlattığı Millî Mücadeleden Mudanya Mütarekesi ve 1923 yılında Cumhuriyet'in kuruluşuna uzanan tarihi süreç anlatılacak.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

ÇAYCUMA BELEDİYESİ

CEZAEVİNDEN
KÜTÜPHANE MÜZEYE PROJESİ

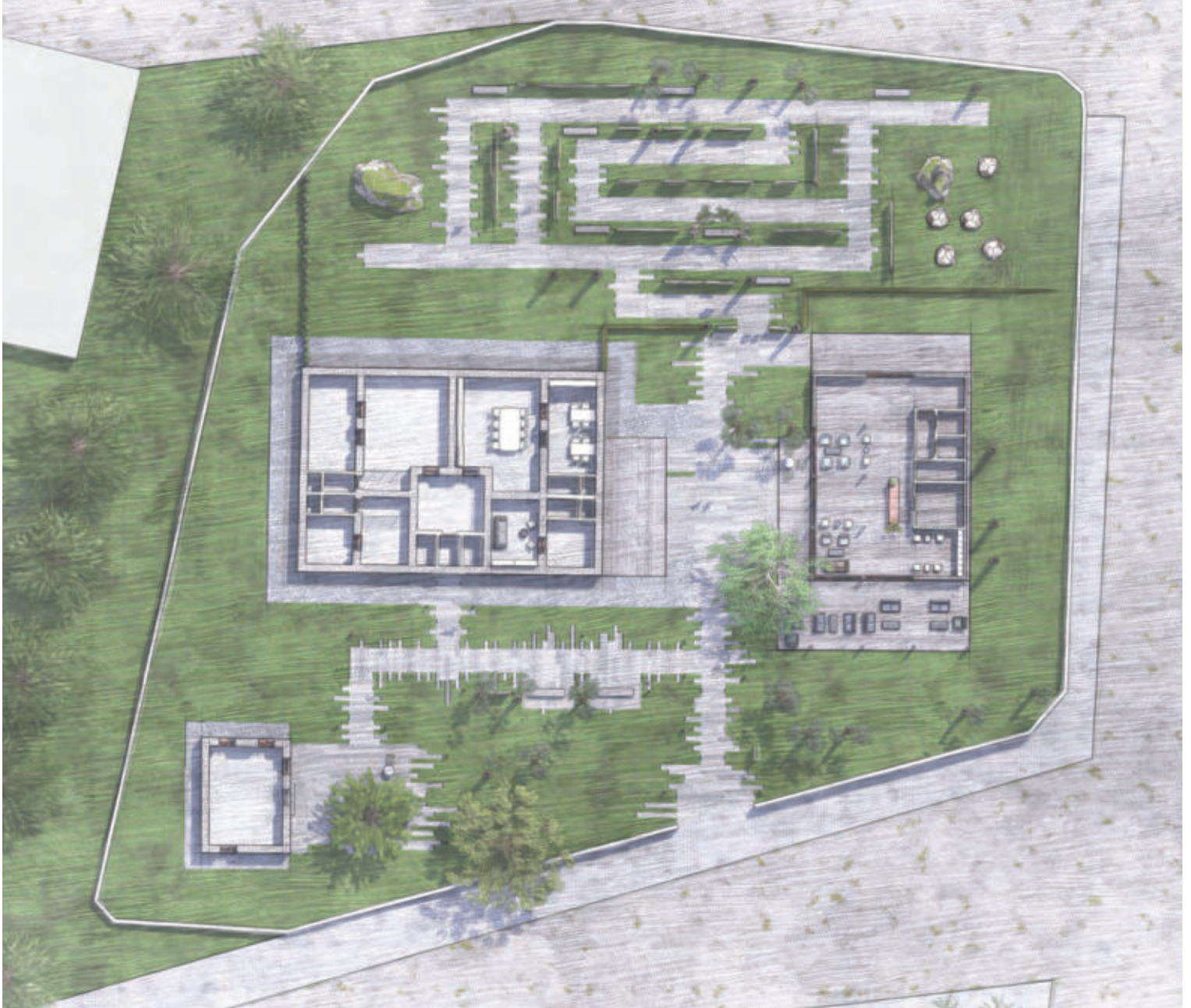
Çaycuma Belediyesi; tarihi cezaevi yapısını restore ederek müze, kütüphane, sergi alanı olarak işlevlendirmeyi amaçladığı projesiyle kent kültürünün korunmasına ve koruma bilincinin arttırılmasına katkıları nedeniyle **Proje Ödülüne** değer bulundu.

Adalet Bakanlığının tip projesine göre, A1 tipi kasaba cezaevi olarak planlanan Çaycuma Ceza ve Tevkifevinin temeli 1948 yılında atıldı. Geleneksel taş mimariye sahip binanın yapımı 1951’de tamamlandı. 58 yıl cezaevi olarak hizmet veren yapı, 2009 yılında fiziki şartlarının yetersizliğinin yanı sıra, kapasite düşüklüğü nedeniyle de kapatıldı. Proje kapsamında arazinin bütün olarak ele alınması, arazi üzerindeki ağaçların korunması, cezaevi ve jandarma yapılarının minimum müdahaleyle restore edilmesi, tarihe tanıklık etmiş bu alanın kütüphane, müze ve sergi alanı işleviyle ziyaretçilere sunulması hedefleniyor.

Çaycuma Ceza ve Tevkifevi, 3 bin 211 metrekare arsa üzerinde yer alıyor. Arazinin güneyinde bulunan 250 metrekare dikdörtgen planlı, yığma yapı tekniğiyle 1950’li yıllarda inşa edilen giriş, doğu cephesinde konumlanıyor. Simetrik plan tipine sahip cezaevinin kuzey-güney yönlerinde biri 18, diğeri 9 metrekare koğuşlarıyla biri 12, diğeri 33 metrekare olan avlusu var.

Çaycuma Ceza ve Tevkifevinin güneyinde yer alan koğuşlar özgün işlevinde kullanılarak ziyaretçilere cezaevi yapısını tanıttacak, avlularında ise geçici sergiler planlanacak. Kuzeyindeki koğuşlarla avlu alanları da kent

belleğini korumak üzere kent kütüphanesi olarak işlevlendirilecek.

Yapının güneyinde bulunan jandarma binasına ise idari bina ve çay köşkü olarak fonksiyon kazandırılacak. Mevcut ağaçların korunmasına özen gösterilerek arazinin kuzey bölümüne kafe ve çocuk kütüphanesi yapılması planlanıyor. Yapının tasarımına tarihi binanın beden duvarlarının hattını muhafaza ederek avlulu sistem doğrultusunda yön verildi. Arazinin batı bölümüne, mevcut ağaçların konumları ön planda tutularak sergi alanı önerildi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

RESTORASYON PROJESİ, TEPEBAŞI
KENTSEL DÖNÜŞÜM ALANI ANALİZ VE
UYGULAMA PROJESİ

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi; tarihi kent merkezinde ve kentsel sit etkileşim geçiş alanlarında hazırladığı restorasyon ve kentsel tasarım projeleriyle tarihi kentsel dokunun korunmasına farklı ölçeklerdeki projelerle yaptığı katkılar nedeniyle **Proje Ödülüne** değer bulundu.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin ilk projesi, Bakırcılar Çarşısı yol güzergâhında olan, kültür yolunun son derece önemli noktasına konumlanmış tescilli anıtsal kültür varlığı Şeker Han üzerine yapılacak çalışmaları kapsıyor. Günümüzde metruk halde bulunan Şeker Han, döneminin mimari özelliklerini ve sanat anlayışını doğrudan yansıtıyor. Projeye göre, hanın sosyal ve kültürel amaçlı kullanıma uygun plan şeması, cephe düzeni, özgün mimari elemanları yerinde korunacak. Çatı, duvar, kapı, pencere, döşeme ve ahşap doğramalarda restorasyon çalışmaları ve onarımlar yapılacak. Handa gümüş işlemeciliği ile satışının, ziyaretçilerin gümüş yapımını tecrübe edebilecekleri workshopların

düzenlenmesi de planlanıyor. Böylece kent tarihinde ve belleğinde önemli yere sahip olan hanın korunması, yaşatılması ve yeni bir işlevle yeniden kent yaşamına katılması amaçlanıyor.

Tepebaşı Kentsel Dönüşüm Alanı Analiz ve Uygulama Projesi, kentsel sit etkileşim geçiş alanı içinde bulunan, Tepebaşı ve Kozanlı mahallelerinde varlığını sürdüren geleneksel konut dokusu ve kentsel sit alanını kapsıyor. Buradaki yapıların etkileşimleri göz önünde bulundurularak bir kentsel tasarım projesi hazırlandı. Alandaki yapıların çoğu, sakinleri tarafından terk edilmiş ve bakımsızlıktan metruk hale düşmüş; bununla birlikte göçmen

işgalinde olan yapılar da mevcut. Projeye göre, korunan yapılarda turizm işlevi teşvik edilecek, geriye kalan konut yapılarında ise işlev değişikliğine gidilmeyecek. Yenilenen alandaki yapılarda değer artışının yaşanması, alanın tekrar hayata dönmesi öngörülüyor. Hazırlanan projeyle bölgeyi koruyarak geliştirecek politikaların saptanması; tarihi, kültürel, arkeolojik ve doğal varlıklarının korunması, kullanıcıların sosyal yaşam kalitesinin artırılması, mekânsal bağlantıların ve komşuluk ilişkilerinin güçlendirilmesi, alanın sahip olduğu tüm değerlerle yaşatılması amaçlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

GÖYNÜK BELEDİYESİ

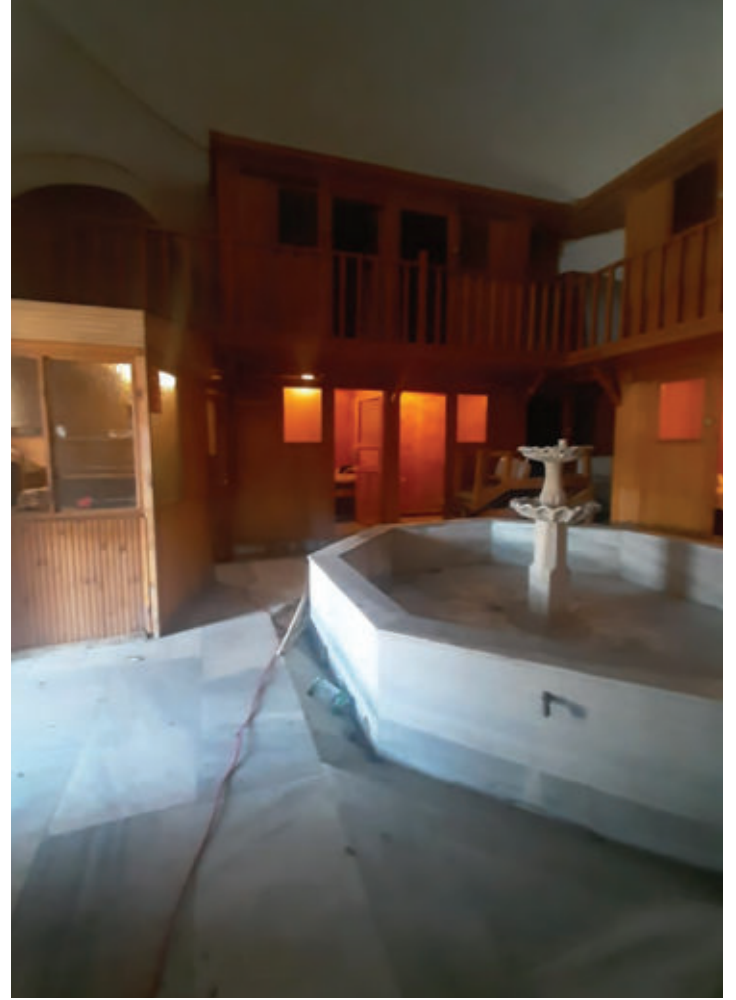
GAZİ SÜLEYMAN PAŞA HAMAMI
ONARIM PROJESİ

*Göynük Belediyesi; kentin tarihi dokusunun ve kent kültürünün önemli bir parçası olan tarihi hamamın onarılarak özgün işlevini devam ettirmesi için hazırladığı restorasyon projesi ile **Proje Ödülüne** değer bulundu.*

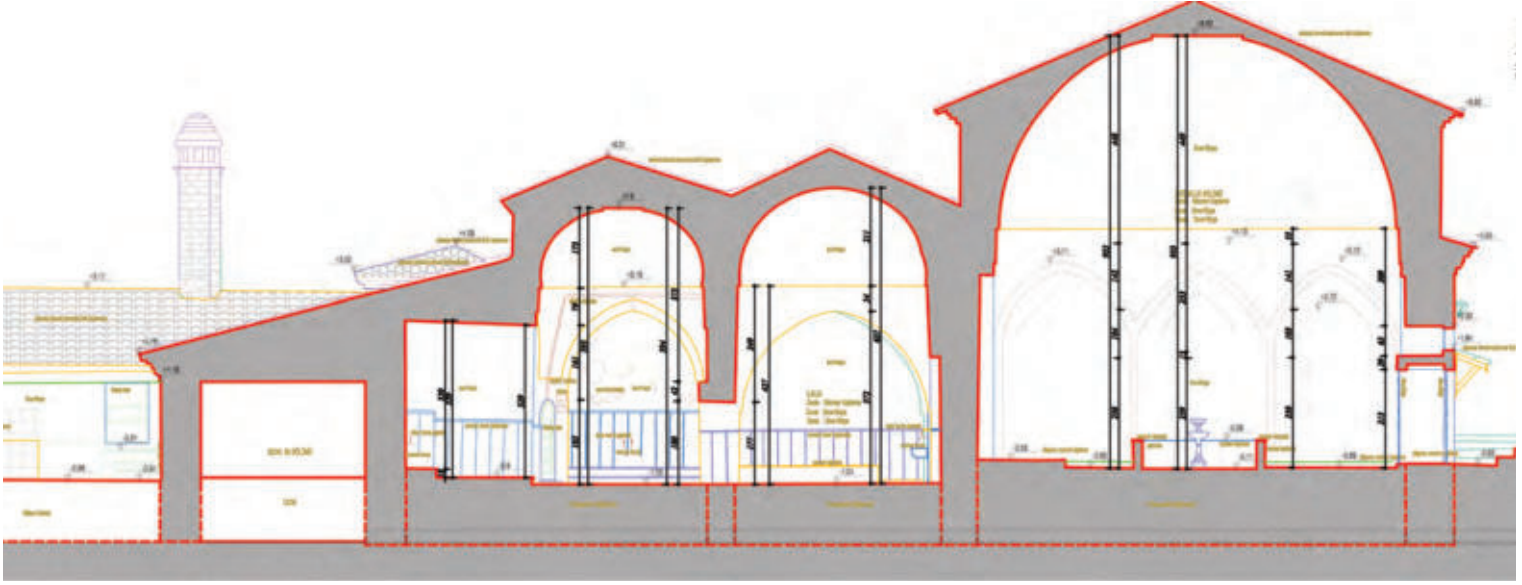
Tarihi İpek Yolu üzerindeki Göynük, Anadolu'da Türk yaşayışının, yerleşme kültürünün en önemli örneklerinden biri. Kentsel sit olan ilçe, geleneksel Türk evleri bakımından da oldukça zengin. Bir Osmanlı kenti olarak günümüze kadar kimliğini korumuş olan Göynük, açık hava müzesi niteliği taşıyan kentlerimizden biri. İlçe, 2017 yılında Cittaslow Ağı (Sakin Şehirler) tarafından da tescillenerek Türkiye'nin 14'üncü "cittaslow kenti" oldu. Yanı sıra, korunmuş tarihi dokusu nedeniyle kentsel sit alanı olarak tescillendi. İlçede en eskisi yaklaşık 700 yıllık; eski eser niteliği taşıyan 17 cami, 3 türbe, 2 çeşme ve 1 hamam olmak üzere 162 tarihi yapı bulunuyor. Göynük Belediyesi, yarışmaya tarihi hamamla ilgili hazırladığı projeyle katıldı.

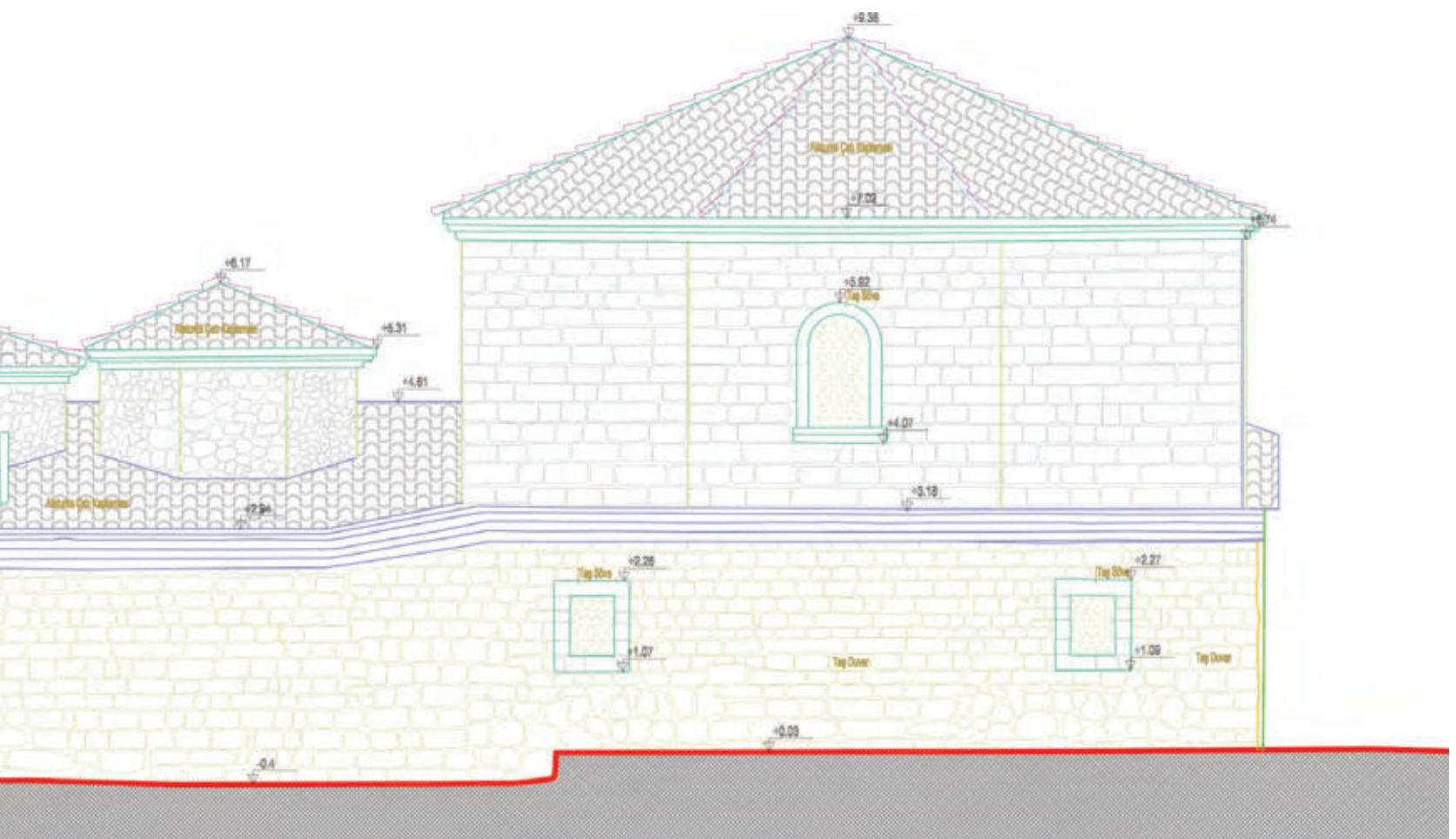
İlçenin tek hamamı olan Gazi Süleyman Paşa Hamamı, Göynük'teki hamam kültürünün günümüze ulaşmış bir örneği. Evliya Çelebi *Seyahatname*'de Ankara ve İstanbul'da bile

böyle muhteşem bir hamam bulunmadığını söyleyerek yapıdan övgüyle bahseder. Tarihi Gazi Süleyman Paşa Hamamı çifte hamam olarak, Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa tarafından 1331-1335 yılları arasında kesme taştan yaptırıldı. Hamam, erkekler ve kadınlar bölümünden oluşuyor. Kadınlar bölümü erkekler bölümüne kıyasla küçük olmakla

beraber, her ikisinde de soyunmalık, soğukluk, ılıklik, halvet ve cehennemlik kısımları bulunuyor. Üzeri moloz taş kubbe kasnağıyla yapılmış 10 kubbeli yapı, çeşitli zamanlarda onarım görmüşse de su sızıntıları ve ısıtma sorunları nedeniyle kullanılamadığı için uzun yıllardır kapalıydı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

KADIRLI BELEDİYESİ

İRFAN CAN
EĞİTİM MÜZESİ PROJESİ

Kadirli Belediyesi; kent tarihinde önemli yer tutan tarihi yapının eğitim müzesi olarak işlevlendirilmesine yönelik projesiyle koruma ve eğitim bilincinin arttırılmasına katkıları nedeniyle **Proje Ödülüne** değer bulundu.

Kadirli Belediyesi Kendirli Konağı İrfan Can Eğitim Müzesi olarak kurulacak müze binası, Kendirli Konağı ismiyle biliniyor. 1910 yılında İspanyol asıllı Patri Emanuel Efendi tarafından Cizvit Mektebi olarak yaptırılan konak, taş malzemeden 2 katlı inşa edilmiş. Pek çok okula ev sahipliği yaparak yıllarca eğitim merkezi olarak kullanılan, uzun zaman âtil durumda kalan tescilli yapı, 2019 yılında Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından Kadirli Belediyesine tahsis edildi. Binanın Kadirli eğitim tarihindeki önemi nedeniyle Eğitim Müzesi yapılması uygun görüldü.

Müzedeki yapının tarihçesi ve Kadirli eğitim tarihinin dönemlerinin yazılı ve görsel

anlatımı, müzeye adı verilen eğitimci-araştırmacı yazar İrfan Can'ın Kadirli'de eğitim ve kültüre katkısı, Kadirli'nin yetiştirdiği; Kendirli Konağında eğitim görmüş önemli kişilerin anlatıldığı "Kadirli'de İz Bırakanlar" bölümü oluşturulacak. Kadirlili yazar Yaşar Kemal'i müzede de yaşatmak için müze içinde kurulacak olan kütüphaneye Yaşar Kemal'in adının verilmesi, yazarın balmumu heykelinin yapılması, Kadirlili yazarların eserlerinin sergilenmesi, Mustafa Kemal Atatürk'ün eğitimle ilgili çalışmalarının anlatılacağı bir Atatürk köşesinin oluşturulması, kentin eğitim tarihinde kullanılan pek çok materyalin de müzede sergilenmesi için çalışmalara devam ediliyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

KARADENİZ EREĞLİ
BELEDİYESİ

KALETEPE VE KARADENİZ EREĞLİ
KALESİ ÇEVRE DÜZENLEME PROJESİ

*Karadeniz Ereğli Belediyesi; arkeolojik ve doğal mirasın tespit edilerek kayda geçirilmesini amaçlayan, kültürel olarak ilişkili diğer alanlarla birlikte değerlendirilmesini öngören bütüncül yaklaşım nedeniyle **Proje Ödülüne** değer bulundu.*

Kaletepe deniz seviyesinden yaklaşık 160 metre rakımda; kent merkezine ve limana egemen konumda, ormanla kaplı doğal bir yükselti. Antik Çağ'dan itibaren pek çok tarihi olaya mekân olmuş kültürel mirası örneği kent, bu niteliğine karşın doğal, tarihsel-arkeolojik ve kültürel amaçlı araştırmalarda günümüze kadar yer almamış. Yanı sıra, alanda bulunan tarihi kalıntılar da, doğal koşullara maruz kaldığı için maddi varlığını yitirmek üzere. Karadeniz Ereğli Belediyesi, bu bilgiler ışığında yürütmeyi planladığı projeyle buradaki kültürel mirası bilimsel yöntemlerle koruma altına almayı, yer altında kalmış arkeolojik değerleri gün yüzüne çıkarmayı, Kaletepe'nin doğal mirasını tespit etmeyi amaçlıyor.

İlk kez kayıt altına alındığı tarihten günümüze kadar geçen 41 yıllık sürede hiçbir arkeolojik çalışma yapılmayan alanda, proje kapsamında yüzey araştırması, arkeofizik, arkeosondaj gibi

arkeolojik amaçlı kazı çalışmaları yanında, alan içinde ve yakınındaki ormanlık bölgede ağaçlar, orman altı bitki örtüsü/odun-dışı orman ürünü gibi doğal değerlerin tespit edilmesi, envaterinin çıkarılması, kayıt altına alınması da proje kapsamında planlanıyor.

Yürütülecek arkeolojik çalışmalarla Heraklia Pontike ile birlikte anılan akropolis, tiyatro ve Tiran Klearkhos kitaplığı ile arşivi gibi antik yapıların gün yüzüne çıkarılması, görünen

yapılara ait mimari öğelerin restore edilerek koruma altına alınması, ortaya çıkan buluntu ve kalıntılarla Karadeniz Ereğli Kalesinde bir açık hava müzesi oluşturularak sergilenmesi amaçlanıyor. Ayrıca Karadeniz Ereğli Kalesi ve kent surlarının, Ceneviz Ticaret Yolunda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri Projesi kapsamında UNESCO Dünya Mirası Listesine girmesi için girişimlerde bulunulması da çalışma gündeminde.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

SAFRANBOLU BELEDİYESİ

ASMAALTI DÜKKÂNLAR CEPHE
RESTORASYON PROJESİ, HAN ARKASI
SOKAK ÇEVRE DÜZENLEME

Safranbolu Belediyesi; kent merkezinde ticaretin en yoğun olduğu tarihi alanlarda yürüttüğü ve planladığı projeleriyle tarihi kent merkezindeki canlılığın sürdürülmesine yönelik çabaları nedeniyle **Proje Ödülüne** değer bulundu.

Dünya Miras Kenti Safranbolu'nun tarihi çarşı bölgesinde bulunan, yerel halk tarafından Asmaaltı olarak adlandırılan alan, tarihi önemiyle olduğu kadar günümüzdeki hizmet potansiyeliyle de Safranbolu Çarşısında önemli bir yere sahip. Özel günlerde ve bayram kutlamalarında kentlilerin toplandığı, günlük yaşamda çarşı esnafıyla ziyaretçilerin aktif olarak kullandığı Asmaaltı'nda yapılan çalışmalar, özgün işlevin de korunarak alanın

öneminin yansıtılmasına odaklanıyor. Alanın Akın ve Şekerci sokaklarına cephe veren dükkân, kahvehane, fırın, restoran ve belediye binasından oluşan 23 adet taşınmazının cephe restorasyon uygulaması, Koruma Bölge Kurulu onaylı restorasyon projeleri doğrultusunda tamamlandı. Tamamı tescilli olan yapıların büyük bölümü bakımsız halde iken, bir kısmında da yapının özgün haline uymayan cephe elemanları bulunuyor; sokaklardaki

düzensiz kent mobilyaları, tabela ve tenteler görüntü kirliliği oluşturuyordu. Alana adını veren asmalar da bakımsız durumdaydı.

Safranbolu Çarşısının bulunduğu bölgede, Akçasu Deresi güzergâhı boyunca Cinci Hanı güney cephesine uzanan Han Arkası Sokak, Safranbolu 1/500 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planında özel proje alanı olarak belirlendi. Akçasu Deresinin üzerinde iki adet kemer köprü bulunuyorken, buraya zaman içinde müdahale edilmiş; üzeri betonla

kapatılan köprüler özgünlüğünü kaybetmiş. Akçasu Deresinin çarşı, Cinci Hanı ve pazar yeri dükkânlarına cephe veren Han Arkası Sokakta bulunan kısmının, bütünlük içinde korunarak yaşatılması ve Dünya Miras Kenti içindeki özgün yerinin yeniden kazandırılması amacıyla üzerindeki dere, tüm çevresiyle birlikte projelendirildi. Gezi, sergi, satış ve dinlenme mekânlarını barındıran proje alanı, ziyaretçilerin etkinlik odağı olarak işlevlendirildi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

PROJE ÖDÜLÜ

SELÇUKLU BELEDİYESİ

SİLLE İLKOKULU PROJESİ, SİLLE KAPALI
OTOPARK, KARMA YAPILAR VE MEYDAN
DÜZENLEME PROJESİ, SİLLE OTEL VE
KÜLTÜR MERKEZİ PROJESİ

*Selçuklu Belediyesi; Sille'deki tarihi doku içinde eksikliği hissedilen, kullanımları tarihi dokuya saygılı ve uyumlu bir biçimde çağdaş tasarımlarla tamamlanan yenilikçi projeleri ile **Proje Ödülüne** değer bulundu.*

Selçuklu Belediyesi yarışmaya proje kategorisinde 3 projeyle katıldı.

Arşivlerden edinilen bilgilere göre mevcut alanda ana strüktürü taş olan U formunda tarihi han yapısı bulunuyor; yapı birbirini tekrar eden birimlerin yan yana gelmesiyle, yatayda uzun kütlelerden oluşuyor. Dikmeler ve yastık kirişleriyle taşınan yapı, bu elemanlarla birimleri birbirinden ayırıyor. Han, uzun kütleyle dik açılarla bir meydan oluşturacak şekilde yerleşen iki küçük kütlelerden oluşuyor. Yapının beden duvarları sıvasız, taş duvar örgüsü ise açıkta bırakılmış. Bu bilgiler doğrultusunda, fonksiyonu ilkokul olacak şekilde, ahşap revakları bulunan rekonstrüksiyon bir yapı tasarlandı. Mevcutta

bulunan ancak ihtiyaçları karşılamakta yetersiz kalan ilkokul, eski han yapısına taşınacak.

Aya Eleni Kilisesi karşısında yer alan proje alanında, tarihi niteliği olmayan az sayıdaki yıkılmış yapı da incelendi. Yapılan dolu-boş analizleri sonucunda eskiden var olan fakat günümüzde bulunmayan yerleşim dokusunun tamamlanmasına karar verildi. Bu alanda 200 araçlık kapalı otopark, 36 yapı, 64 bağımsız bölüm, belediye hizmet binası, sağlık tesisi, kütüphane, ATM merkezi, 2 dernek, 3 atölye, 35 konut, 17 ticaret, 5 ofis fonksiyonunun karşılanması amaçlanıyor. Silile'de eksikliği hissedilen ticari fonksiyonların tamamının burada çözülmesi planlanıyor.

Çalışma kapsamında bulunan otel, kültür merkezi ve benzeri hizmet yapılarıyla, Sille'nin artan turizm potansiyelinin gerektirdiği konaklama ihtiyacının karşılanması amaçlanıyor. Ayrıca çok amaçlı salon ve sergi, panel, konferans gibi çeşitli organizasyonların Sille'de düzenlenmesi için altyapı oluşturulması da hedeflendi. Yapılan

topografya, yerleşim ve coğrafya analizleri sonucunda tespit edilen, eskiden var olan erimiş yerleşim dokusunun tamir edilerek günümüze kazandırılması, gelecek kuşaklara aktarılması, Sille'nin tarihi dokusunun modern tasarımlarla birleştirilmesi; kentin eskiye sadık kalınarak zenginleştirilmesi planlanıyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

AYVALIK BELEDİYESİ

GEORGALA (YORGOLA) HANININ
RESTORASYONU VE AYVALIK
BELEDİYESİ HİZMET BİNASI OLARAK
İŞLEVLENDİRİLMESİ PROJESİ

Ayvalık Belediyesi; tarihi doku içinde bulunan ve kent hafızasında önemli yeri olan kamu yapısının üniversite işbirliğiyle geliştirilen ve çağdaş bir yaklaşım sunan restorasyon uygulaması nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

Ayvalık Georgala (Yorgola) Hanın yapım tarihi kesin olarak bilinmiyor ancak az sayıdaki kaynak, yapının 19. yüzyıl sonlarına tarihlendiğini belirtiyor. Bu kaynaklara göre yapı, bölgeden geçecek demiryolunun inşa tasarısı üzerine, yine bölgedeki cami ve yönetim binalarıyla birlikte konaklama hanı olarak inşa ediliyor. Cumhuriyet'in ilanından sonra kışla, askerlik şubesi, hastane, vergi idaresi, teknik ziraat müdürlüğü olarak kullanılan yapı, 2012 yılından itibaren kullanım dışı kalmıştı. Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon

Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı kapsamında yapının rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 2018 yılında hazırlandı. Ayvalık Belediyesine tahsis edilen Georgala Han, Ayvalık Belediyesi Hizmet Binası olarak kullanılacak. Çok sayıda işlev değişikliği geçiren yapının kentlinin hafızasında "hastane" olarak yer tutması nedeniyle dönem eklerinin muhafaza edilmesi ve zarar verici yapısal müdahalelerden kaçınılması yönünde bir restorasyon yaklaşımı benimsendi. Bu sayede yapının farklı kültürel katmanlarına ait izlerinin korunması amaçlandı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

HATAY BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ANTAKYA 3. MINTIKA
1221 PARSELDE BULUNAN YAPININ
RESTORASYONU

*Hatay Büyükşehir Belediyesi; uzun yıllardır tarihi kent merkezinde yürüttüğü bütüncül koruma stratejisini tamamlayan nitelikteki restorasyon uygulaması ve işlevlendirme projesi nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.*

Antakya, Zenginler Mahallesi 3. mıntıka 1221 parselde bulunan tescilli yapı, Nakip Camisinin doğusunda, Kabaltı Sokağının kuzeyinde, Kırk Asırlık Türk Yurdu Caddesi üzerinde konumlanıyor. Türk Katolik Kilisesi, Kurtuluş Hamamı, Nakip Camisi ve Cindi Hamamı, yakın çevresinde yer alan nirengi noktaları. 1221 parseldeki tescilli kültür varlığı iki katlı ana kütle, 2 harabe yapı grubu, 3 katlı bir betonarme yapı, tek katlı müştemilat kütleleri ve avludan oluşuyor. Binaya girişi sağlayan 2 kapı, Kırk Asırlık Türk Yurdu Caddesi üzerinde bulunuyor.

Proje ile; yapısal problemlerin yanı sıra yapı malzemesi ve mimari elemanlarda

görülen sorunların giderilmesi, yapının yeniden işlevlendirilmesi ve sağlıklılaştırma uygulamasının tamamlanması amaçlandı. Müdahaleler sırasında malzeme ve yapım tekniğinin özgün elemanlardan ayrılmasına önem verildi. Bu yaklaşımla, yapının özgün değerlerine zarar veren, okunmasını engelleyen nitelsiz ek ve değişiklikler, özgün hale uygun şekilde değiştirildi.

Yapı, Belediye Konuk Evi olarak kullanılacak. Belediye personeliyle ziyaretçilerin hizmetine açık konaklama hizmeti verilen yapıya, çağdaş kullanım koşullarına adaptasyon için gereken müdahaleler de yapıldı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

KEŞAN BELEDİYESİ

ESKİ SAĞLIK LİSESİNİN (TARİHİ
KIZILAY HASTANESİ) RESTORASYON
UYGULAMASI VE KEŞAN KENT MÜZESİ
OLARAK İŞLEVLENDİRİLMESİ

Keşan Belediyesi; Kurtuluş Mücadelesinde ve kent tarihinde önemli bir yeri bulunan yapıdaki restorasyon uygulaması ve kent kültürünü yaşatması planlanan işlevlendirme projesi ile **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

Yapı 1. Dünya Savaşı sırasında Çanakkale Boğazını ve Gelibolu Yarımadasını savunma görevi verilen 2. ve 5. ordulara hizmet vermek üzere, 5 Numaralı Menzil Hastanesi olarak açıldı. 1986 yılında Keşan Devlet Hastanesinin taşınmasıyla birlikte bu işlevini yitirdi. Sonrasında kentteki farklı okullar tarafından kullanıldı. Bir dönem boş kalan yapı, Keşan Belediyesine tahsisinden önce bodrum katında Keşan Devlet Hastanesine bağlı Toplum Ruh Sağlığı Birimi olarak hizmet verdi. Farklı kurumların kullanımı sırasında dönemsel eklemelere maruz kalmış ve tahribat görmüş olmasına rağmen, yaşayan bir bina olarak günümüze ulaştı.

İki katlı kâgir yapının kent müzesi olarak işlevlendirilmesi planlanıyor. Buna göre, Keşan'ın 100 yılını yansıtan, aynı zamanda geleceğe yol gösteren kent müzesi anlatımı,

sergi salonu, kütüphane, atölye alanları, açık hava sineması, amfi tiyatro, müze, kafe gibi sosyal tesislerin bulunacağı bir konsept üzerine çalışılıyor. Proje kapsamında oluşturulacak “Kent Araştırmaları Merkezi (KAM)” ile de bilimsel çalışmalara destek olunması amaçlanıyor.

Kent müzesi işlevinin yanı sıra, kentin farklı ihtiyaçlarına da cevap verecek bir eğitim merkezi ve kültür-sanat kampüsü olması fikriyle Keşan Kent Müzesinin; görsel malzemeyi anlatımlarla destekleyen, teknolojinin olanaklarından yararlanan, geçici sergi ve etkinliklere yer veren, kütüphanesiyle bilgi kaynağı oluşturan, atölye çalışmalarıyla eğitim işlevine ağırlık veren bir müze olması hedefleniyor. Bununla birlikte, farklı bir öğrenme ortamı, dinamik bir kültür merkezi olarak kentlinin sürekli içinde bulunacağı, yaşayan bir müze fikri üzerinde duruluyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

KOZAN BELEDİYESİ

ÇAMURDAN KONAĞI RESTORASYON
PROJESİ, MUSTAFA KEMAL SOKAĞI
SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ,
YAPICI KONAĞI RESTORASYON PROJESİ,
YEĞENOĞLU VE İNKILAP SOKAKLARI
SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ

Kozan Belediyesi; kentsel sit alanı içinde birbiriyle bağlantılı ve birbirini destekleyen bütüncül bir çalışma ile gerçekleştirdiği farklı sokak sağlıklaştırma, restorasyon ve işlevlendirme uygulamaları nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

Kozan Belediyesi yarışmaya uygulama dalında 4 projeyle katıldı.

Kozan Kalesi eteğinden başlayarak zaman içinde aşağıya doğru gelişen Kozan'da farklı dönemlerin ürünü anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapılar bulunuyor. Büyük bir kısmı 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başına tarihlenen sivil mimarlık örneklerinin yer aldığı alan, Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından kentsel sit alanı ilan edildi. Kozan Belediyesi bu kentsel sit alanı içinde birbiriyle bağlantılı 4 farklı proje hazırladı.

Projelerden ilki, Çamurdan Konağı Restorasyonu. Çamurdan Konağı, bu alanın önemli sivil mimarlık yapılarından biri. Restorasyonu tamamlanan konak, Kozan Belediyesi Turizm Tanıtım Ofisi ve Kent Konseyi Binası olarak kullanılıyor.

Mustafa Kemal Sokağı Sokak Sağıklaştırma Projesi ile tescilli binaların, önemli sivil mimarlık örneklerinin birarada olduğu sokağın

tarihi dokusunun korunması amaçlanıyor. Sokak, 1448 yılında Memluk Emiri Abdullah Hoşkadem tarafından yaptırılan ve oldukça görkemli bir yapıya sahip olan Hoşkadem Caminin güneyinde konumlanıyor.

Yapıcı Konağı Restorasyon Projesiyle ise, tescilli bir konağın yenilenerek korunması ve kullanılması amaçlandı. Restorasyonu, bölgenin turizm altyapısının güçlendirilerek bölge ekonomisine katkı sağlaması için

tamamlanan konak, butik otel olarak işlevlendirildi.

Alandaki dördüncü ve son proje, Yeğenoğlu ve İnkılap Sokağı Sokak Sağıklaştırma Projesidir. Turistik değere sahip tarihi Yeğenoğlu ve İnkılap sokaklarının özgün dokusunun korunarak iyileştirilmesine yönelik sokak sağıklaştırma faaliyetleri tamamlandı. Bu kapsamda ev cepheleri, bahçe duvarları, kapı pencere doğramaları, cumbalar ve çatılarda restorasyon uygulamaları yapıldı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

SEYDİŞEHİR BELEDİYESİ

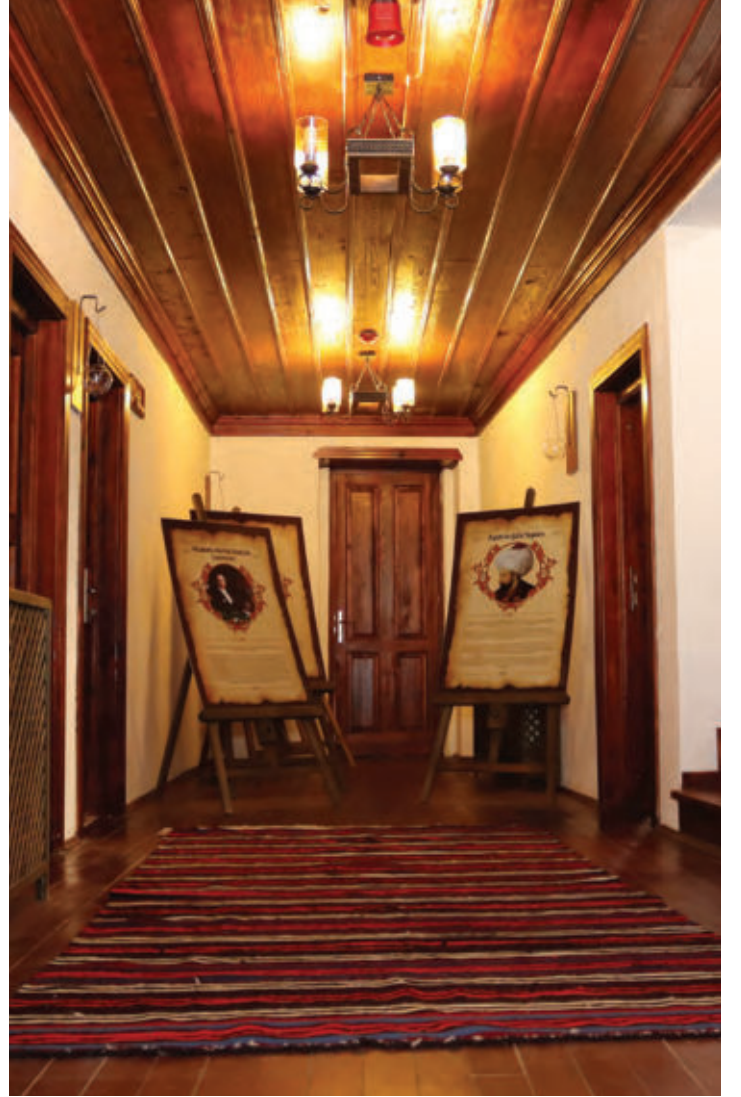
BAHADDİN PASLI KÜLTÜR VE SANAT EVİ
REKONSTRÜKSİYON PROJESİ, SEYDİŞEHİR
ARASTA ÇARŞISI CEPHE SAĞLIKLAŞTIRMA
VE İYİLEŞTİRME PROJESİ

Seydişehir Belediyesi; kent merkezinde bulunan tarihi arasta çarşısı restorasyonu ve tarihi yapının rekonstrüksiyonu ile kültür merkezi olarak işlevlendirilmesi uygulamaları sayesinde kent kültürünün korunmasına yönelik çabaları nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

Seydişehir Belediyesi yarışmaya uygulama dalında 2 projeyle katıldı.

İlk proje, Bahaddin Paslı Kültür ve Sanat Evi Rekonstrüksiyon Projesidir. Tescilli yapı, Seydişehir Belediyesi tarafından kamulaştırılarak belediyenin mülkiyetine geçirildi. Konya Koruma Bölge Kurulunun arşiv bilgilerine göre yapının 1920 tarihinde inşa edildiği biliniyor. Yapı, tescilli taşınmaz plan-cephe düzeni, mimari elemanlar, yapım tekniği ve malzeme kullanımı açısından geleneksel Seydişehir evlerinin özelliklerini taşıyor. Gelecek kuşaklara sağlam bir şekilde aktarılması için rekonstrüksiyon uygulamasıyla restorasyonu tamamlanan yapı, Bahattin Paslı Kültür ve Sanat Evi olarak işlevlendirildi. Yapının içinde öğrencilerin kullandığı atölyeler, çalışma alanları ve kütüphane bulunuyor.

Seydişehir Arasta Çarşısı Cephe
Sağlıklaştırma ve İyileştirme Projesi, odağına
arasta çarşısını alıyor. Çarşının Seyit Harun
Manzumesi yakınında kurulduğu ve vakfın
gelir kaynaklarından olduğu biliniyor.
Günümüzde Seyit Harun Mahallesi sınırları
içinde yer alan çarşısı, Seydişehir'in kurucusu
Seyid Harun Veli'nin yaptırdığı düşünülüyor.
Taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli
Seyid Harun Veli Camisine cepheli külliye
yapısının içinde bulunan çarşı, günümüzde
de ilçe merkezinde ticaret merkezi olarak

varlığını sürdürüyor. Birbirine dik ve paralel
sokaklarda geleneksel sanatların icra edildiği
dükkanların yanı sıra ticari kullanımlar
da bulunuyor. Proje kapsamında çarşıdaki
dükkanların çatıları, cepheleri ve tabelalarıyla
çarşı içindeki yol ve kaldırımlar yenilendi,
çarşının peyzaj düzenlemesi ve altyapı
çalışmaları yapıldı. Ayrıca, 150 dükkanın
cephe düzenlemesi tamamlandı, parke taşı
ve bordür uygulaması yapıldı, su sistemiyle
kanalizasyon hattı yenilendi. 3 etap halinde
uygulanan proje tamamlandı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

SEYHAN BELEDİYESİ

TEPEBAĞ KONAKLARI
RESTORASYONU

Seyhan Belediyesi; tarihi kent merkezinde bütüncül bir programla uzun yıllardır devam eden koruma stratejisinin parçası olarak geliştirdiği projelerini destekler nitelikteki uygulama ve işlevlendirme projeleri nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

Seyhan Belediyesi tarafından 2016 yılından bu yana restorasyon ve sokak sağlıklaştırma çalışma alanı olan Musa Balı (Av. Turhan Arun) Sokak üzerinde, mülkiyeti belediyeye ait 2 parsel tarihi dokuyu tamamlamak ve silüet sürekliğini sağlamak amacıyla iki grup halinde 3 yapı eklendi.

1998 Adana depreminde hasar gören alandaki gecekondular benzeri yapılaşmalar, Adana Kültür Varlıkları Koruma Kurulu kararıyla kaldırıldı. Alana, Adana Valiliği ile paydaş Çukurova Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle kurul onaylı

Tepebağ Konakları yapıldı. Geçmiş hava fotoğraflarından tespit edildiği üzere, belirli bir doku ve silüet oluşturan bu alanda, buna uygun olarak Adana konut tipolojisindeki örneklerden referansla bütünleme çalışması tercih edildi. Tasarımcı-koleksiyoner Gönül Paksoy'un zengin arşivinin kullanılmasıyla bu binalar Seyhan Belediyesi Paksoy Kahve Müzesi ve Kahvehane olarak işlevlendirildi. Verilen fonksiyonla bölgenin tanınırlığının artacağı düşünülüyor, kentlinin bölgeye ilgisinin yoğunlaşması umuluyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

UYGULAMA ÖDÜLÜ

SINDIRGI BELEDİYESİ

SINDIRGI HAMAMI GÜN
YÜZÜNE ÇIKIYOR PROJESİ

Sındırgı Belediyesi; tarihi hamam yapısının restorasyon uygulaması ile kentin termal turizm stratejisiyle uyumlu olarak kentin hamam kültürünü yaşatan projesi nedeniyle **Uygulama Ödülüne** değer bulundu.

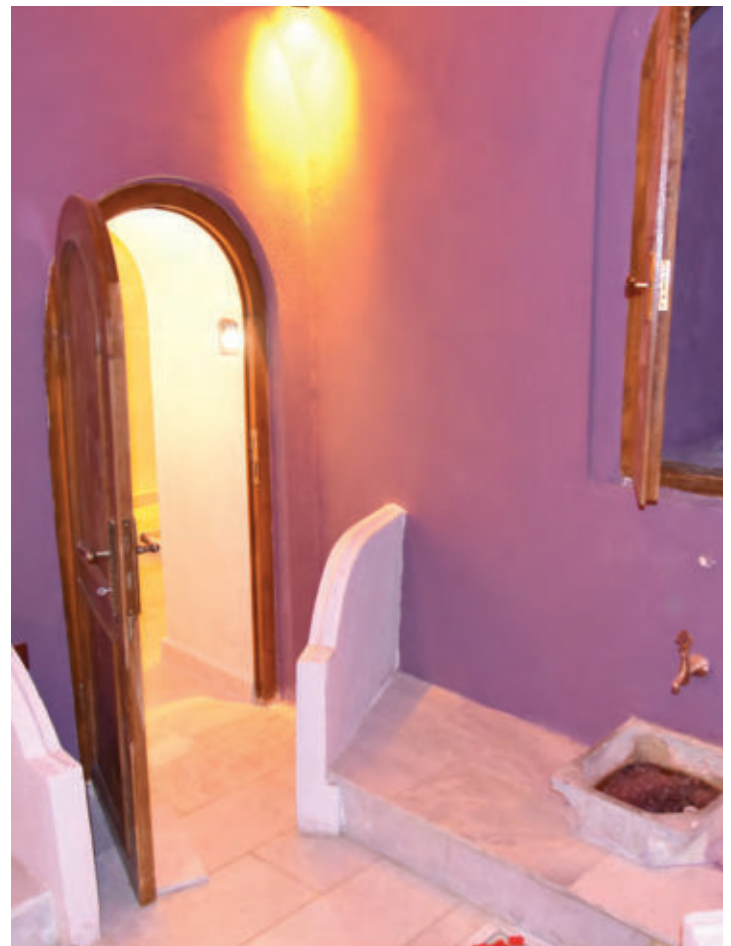
Sındırgı, Antik Dönemde Misya olarak bilinen bölge içinde yer alıyor. Sındırgı'nın bulunduğu mevkiyi çok beğenen Şerif Paşa, Midilli Adasından getirttiği Rum ustalara önce Koca Camiyi (Şerif Paşa Camisi), ardından da hemen yanına Kocahan Hamamını yaptırdı. Sındırgı Hamamı adıyla Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca tescillenen hamam, belediye tarafından kamulaştırılarak restorasyonu tamamlandı.

Tarihi hamam plan özelliğiyle özgün niteliğinin yanı sıra, taban ve duvarlarında ısınma özelliği taşıması da yapının özgün niteliklerinden. Restorasyonu sırasında bu

niteliklerin korunması sağlandı; bazı bölümler camla kaplanarak görünür hale getirildi. Termal Turizm Bölgesi ilan edilen Sındırgı'da tarihi hamam restorasyonu da buna uygun olarak tamamlandı ve yapı, rehabilitasyon merkezi olarak projelendirildi. Rehabilitasyon merkezinde müzik terapisi, aromaterapi, tütsü ve buhur terapisi, rüya terapi, regresif psikoterapi, su sesi terapisi, sadhu terapi, tuz terapisi, bitki sesi dinleme terapisi, karanlık meditasyon odası terapisi, binaural ses terapi ve çeşitli beden pratikleri yapılması planlandı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

ALANYA BELEDİYESİ

AĞAOĞLU HACI MEHMET KONAĞI
RESTORASYONU

İlçe kent merkezinde, Hayate Hanım Caddesi ile Damлатаş Caddesi arasında bulunan, ilçe merkezindeki geleneksel konut dokusunun en önemli örneklerinden olan tescilli yapının 19. yüzyıl sonunda inşa edildiği tahmin ediliyor. 2008 yılında büyük bir yangın geçiren yapının kültürel amaçlı kullanılması için Alanya Belediyesi mülkiyet sahipleriyle görüşmeler yapmış, evin onarımı

koşuluyla yapıyı 22 yıllığına bedelsiz tahsis etmişti. Alanya Belediyesi tarafından gerçekleştirilen onarım çalışmalarıyla yangın sonrası statik açıdan sağlam kalan tüm mimari detaylar korunmaya çalışıldı; yöreye özgü yapım teknikleri kullanıldı, uygulamalar yerel ustalar tarafından gerçekleştirildi.

Tescilli yapı, geleneksel el sanatları teması ve mimari detayların algılanabileceği bir müdahaleyle, bölgenin Yörük kültürünü anlatan bir müze-ev olarak düzenlendi. Müze-evin teması, Alanyalıların göç kültürüne referansla “Sehilden Yaylaya (Şehirden Yaylaya)” olarak belirlendi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

BAYINDIR BELEDİYESİ

KİLİSE BÖLGESİ SOKAK
SAĞLIKLAŞTIRMA ÇALIŞMASI

Bayındır ilçesinde, kentsel sit alanındaki kilise bölgesinde 15 tescilli yapı, ayrıca 7 adet kütlesi, gabarisi ve cephesiyle korunacak

yapı ile strüktürel problemler nedeniyle tek yapı ölçeğinde kapsamlı projelendirilmesi istenen toplam 53 yapı bulunuyor. Bölgede proje kapsamında cephelerde yenileme, çatı onarımları, doğrama tamirâtı gibi uygulamalar tamamlandı, bahçe kapıları ile duvarlar onarıldı, sokaklarda altyapı düzenlemeleri yapıldı. Merdiven, rampa, sokak zemin kaplamaları ile bank, çöp ve aydınlatmalarda koruma amaçlı imar planı önerileri esas alındı.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

BURDUR BELEDİYESİ

GÜMÜŞ (ALİ BEY) DEĞİRMENİ
RESTORASYON VE İŞLEVLENDİRME
PROJESİ

Burdur-Antalya karayolu üzerinde, kent çeperinde âtıl durumda kalmış, özellikle ekoturizm açısından önemli bir endüstri mirası olan Gümüş Ali Bey Değirmeni, yapısıyla birlikte 1100 metrekarelik bir alanda yer alıyor. Alanın doğal, kültürel, tarihi, mimari, estetik tüm temel niteliklerini öne çıkarmak, var olan kentsel

dokunun sosyal ve fiziki açıdan kente entegrasyonunu sağlamak amacıyla mevcut yapının restore edilerek yeni bir turizm merkezi oluşturulması amaçlanıyor.

Burdur Belediyesi, yörenin buğdayını işleyen, günümüzde de ayakta kalmayı başarmış Gümüş Ali Bey Değirmenini 2010 yılında satın aldı. Belediye, kentin endüstri mirasının ayakta kalan az sayıdaki örneklerinden olan değirmeni yeniden işlevlendirme yaklaşımında, yapının hem geçmişten gelen ikonik değerini hem de gündelik kullanım değerini dikkate aldı.

Geçmişte yörenin ihtiyaçlarına cevap veren değirmende, üretim sürecine ait öğelerin korunması esas alındı. Endüstri yapısının günümüzde sanayi müzesi olarak kullanılması planlandı. Burdur mutfağına özgü buğdaylı ürünlerin üretim, tanıtım ve servisinin rekreasyonel işlevle birleştirilerek günlük kullanıma sunulması, sürdürülebilirliğin devamı için esas alındı. Yapının, kent kültürünü yansıtan tarihi bir turizm odağı olmasının yanı sıra, Burdur mutfak kültürünün izlerini yansıtan, alternatif bir yeme içme mekânına dönüşmesi de hedefleniyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

BURHANIYE BELEDİYESİ

PAZARBAŞI KONAĞI RESTORASYONU
VE ÇEVRE ÇALIŞMASI

Pazarbaşı ailesine ait olan ve Balıkesir Burhaniye ilçe merkezinde bulunan 1935 tarihli konak, restorasyonu Burhaniye Belediyesi tarafından yapılmak ve kültür merkezi olarak işlevlendirilmek üzere 2011 yılında kamulaştırıldı.

Kent merkezi Hacıahmet Mahallesinde iki yola cepheli taşınmazda yer alan yapı, 1. Ulusal Mimarlık Akımının henüz sonlandığı dönemde inşa edilmiş. Yapı, diğer dönem örnekleri gibi cumba benzeri dışa taşıntılarıyla, süsleme detaylarıyla neoklasik Türk üslûbunun etkilerini taşıyor.

Dikdörtgen plan şemasına sahip iki katlı konağın yapım tekniği ise karma: Yığma taş, betonarme ve ahşap malzeme. Batı bölümünde döşeme ve tavanlar ahşap malzeme; güney bölümünde ise betonarme

taşıyıcı ile tuğla duvar örgüsü dikkat çekiyor. Yapının en hareketli cephesi ise taş söveler, sövelerin köşelerinde bulunan yivli plaster görünümlü süslemeleriyle giriş cephesi.

Koruma alanında yer alan yapının yanında aynı aileye ait bir de hamam bulunuyor. Herhangi bir belge olmamakla birlikte, kentlilerin beyanına göre burada, zamanında iki yapıyı da içine alacak

genişlikte bir yağhane yapısı da yer alıyordu. Yağhanenin geçmişte yaşanan yangınla yıkıldığı düşünülüyor.

Uygulama ihalesi yapılarak Mart 2022’de restorasyon ve çevre düzenlemesine başlanan konağın kültür merkezi olarak kullanılması amaçlanıyor. Öngörülen çalışması süresi ise 1 yıl.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

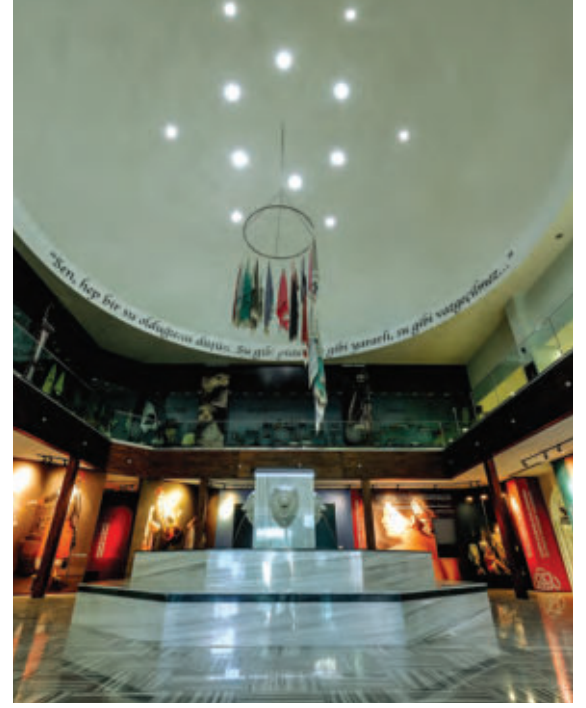
2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

HAMAM MÜZESİ PROJESİ

Tarihi Odunpazarı Bölgesi Kentsel
Gelişim Projesi kapsamında
gerçekleştirilmiş olan proje, aynı
yapıda iki ayrı mekâna odaklanıyor:
Zeminde ve birinci katta yer alan
müze ile bodrum katta bulunan

kadın ve erkek hamamları. Hem müze hem de hamam girişleri, yapı önünde kurgulanan meydan sayesinde yaratılan kentsel boşlukla vurgulanmış durumda. Yapı, içinde bulunduğu çevreden ve geleneksel hamam mimarisinden referanslar taşıyor. Proje, bu referansları modern dokunuşlarla harmanlayarak estetik bir dil kurguluyor; tarihi doku içinde özgün işlev önerisiyle çekim noktası oluşturulmasını, kentin bölgeyle daha geçişken biçimde ilişkilenmesini hedefliyor.

Eskişehir'in ilk yerleşim bölgesi olan Odunpazarı'nın kentsel bellek açısından önemi gözetilerek, kentin tarihi kimliğinin korunarak kültürel işlevlerle desteklenmesi, temel amaçlardan. Kent turizmine katkıyla oluşacak döngüsel ekonomi ise ikincil amaçlardan. Odunpazarı Kentsel Gelişim Bölgesinde kurgulanan kültür turizminin zenginleştirilerek daha yaygın hale gelmesini sağlamak, mevcut yaya aksını batı yönünde geliştirmek hedefleniyor.

Yapı, kentsel sit alanında bulunmakla beraber tescilli yapı projesi değil. Bu bağlamda verilen yeni işlevi kentsel bir işlev olarak yorumlanıyor. Eskişehir kültüründe de önemli yer tutan hamam kültürünü yaşatmak ve yansıtmak, müzenin temel amacı olarak öne çıkıyor. Kente kendi kültürüyle yakından ilgili bir yapı kazandırılması, kentin giderek gelişen turizm potansiyeline katkı sağlanması planlanıyor. İnşaati tamamlanan yapının müze olarak düzenlenmesi çalışmalarında da sona yaklaşıldı. Bazı detay çalışmalar ve son dokunuşlarla yapının yakın tarihte hizmete açılması hedefleniyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

KİLİS BELEDİYESİ

BELEDİYE ÇARŞISI RESTORASYONU

Osmanlı Döneminde zengin bir ticaret kenti olan Kilis'te çok sayıda han, bedesten, çarşı yapısı içinden günümüzde ayakta kalabilmiş nadir bir ticaret yapısı olan 1910 tarihli Kilis Belediye Pasajı, kentsel sit alanının ana aksı üzerinde, 1441 metrekarelik alanda yer alıyor.

Mülkiyeti Kilis Belediyesine ait olan çarşı, farklı dönemlerde yapılan eklerle müdahaleler görmüş, uzun zamandır aktif kullanılmadığı için de büyük tahribata ve bozulmaya maruz kalmış. Ancak fiziki yapıdaki tüm olumsuzluklara rağmen özgün çarşı fonksiyonu günümüzde devam ediyor. Yapının eklerinden arındırılarak restorasyon, renovasyon projesinin gerçekleşmesiyle tarihi kentin odağında kültür ve ticaret fonksiyonu

üstlenen bir merkezin yeniden canlandırılması amaçlanıyor. Çarşıda geleneksel üretim, el sanatları, gastronomi ürünlerinin sunum ve satışının yapılmasının yanı sıra, mekânın özellikle gençler ve kadınlar için sosyal, kültürel etkinliklerin yapıldığı bir alana dönüşmesi; canlı, ferah, modern, renkli bir çarşı olarak halkın hizmetine sunulması hedefleniyor.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

KONAK BELEDİYESİ

BASMANE ESKİ SİLAHHANE BİNASI
RESTORASYONU

Organik sokak dokusu içinde yer alan yapı, bodrum katın yanı sıra iki kattan oluşuyor. Yapının arka kısmında sokaktan bağımsız olarak kurgulanmış avlusu, servis ve yaşam mekânları bulunuyor. Basmane bölgesinin tarihsel gelişimi, yapım

teknîği, mekân kurgusu, kullanılan malzemenin verdiği bilgiyle, çevredeki benzer sivil mimarlık örnekleri gibi bu yapının da 19. yüzyıl sonu-20. yüzyılın başına tarihlendiği düşünülüyor. İnşa tarihinden itibaren konut olarak kullanıldığı bilinen yapı, yakın geçmişte bir süre silahhane olarak kullanıldı.

Yapı; saç pencere kepenkleri, üst kat giriş kapısı üzerinde yer alan ferforje (katlanır) kapı üstü saçağı, dökme demir yapı elemanları ve 19. yüzyıl ortalarında Fransa'da üretilen, 20. yüzyıl ortalarına kadar da geniş

bir kullanım alanına sahip olan karosimanlar gibi üslup özellikleriyle Ulusal Mimarlık Dönemi İzmir konutu örneğidir.

Basmane bölgesinde Konak Belediyesinin yürüttüğü pek çok işlevlendirme ve restorasyon çalışmasının birarada bulunduğu bir doku içinde yer alan yapı, restorasyon sonrası Konak Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Kent Tarihi Birimi olarak işlevlendirilecek.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

KÜTAHYA BELEDİYESİ

DARÜLKURRA RESTORASYONU

Kütahya Darülkurrasının restorasyon uygulaması 2021 yılında tamamlandı. Yapı pek çok tescilli kültür varlığıyla sivil mimari örneklerinin yer aldığı Balıklı Caddesi üzerinden Karaa Sokağına çıkarken, 395 ve 244

envanter numaralı 2. grup korunması gerekli kültür varlığı sivil mimari örnekleri arasında bulunuyor. Osmanlı darülkurraları genellikle büyük ya da küçük, kapsamlı bir külliyeye dâhil olarak inşa edilmişlerdir. Bir darülkurra bağımsız yapı olarak inşa edilse de her durumda bir cami ya da bir mescit yanına konumlanmıştır. Kütahya Darülkurrası ise, istisna olarak tek başına tasarlandığı gibi, bir külliyenin de parçası değildir. Bu özelliğiyle nadir örnekler arasında anılan yapı, mimari açıdan oldukça değerlidir.

Darülkurra ile birlikte Kütahya Belediyesi tarafından kamulaştırılan 85 ada, 24, 25 ve 26 parsellerdeki yapılar, Kütahya Darülkurrasının kuzeybatı cephesinin tamamı ile batı cephesinin bir kısmını kapatıyordu. Tarihi yapının caddeye bakan cephesi bulunmuyordu. Kütahya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, korunması gerekli kültür varlığı niteliği taşımayan tescilsiz

yapıların yıkılarak kaldırılmasının uygun olduğuna karar verdi; darülkurra etrafındaki nitelsiz yapılar kaldırılarak çevre düzenlemesi yapıldı. Darülkurra, restorasyonun ardından özgün işlevini sürdürmek üzere işlevlendirildi.

TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRASI
KORUMA PROJE VE UYGULAMALARINI
ÖZENDİRME YARIŞMASI

2021

BAŞARI ÖDÜLÜ

MALATYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

USTA ŞAĞIRT KÜMBETİ
RESTORASYONU

Yapının özgün halinden günümüze yüzeyde temel kalıntılarıyla moloz taş ve horasan harç örgülü birkaç sıra duvar kalıntısı ulaşabilmişti. Duvarların kesme taşla kaplandığı, ayrıca sekizgen planlı olduğu

anlaşılıyordu. Yapılan kazı çalışmaları ışığında 2018 yılında, yapının temel kalıntısının rölöveleri hazırlandı. Karşılaştırmalı bir çalışmayla restitüsyon projeleri, buna bağlı olarak rekonstrüksiyon projeleri hazırlanarak Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından onaylandı. Uygulama işi kapsamında, kazıdan sonra geçen süreden kaynaklanan hafriyatlar elle temizlendi, alanda bulunan farklı işlemlerde mezar taşları seçilerek koruma altına alındı. Sadece temeli kalmış olan yapının mevcut

duvarlarında gerekli tadilatlar yapıldı. Projeye uygun olarak duvarları dolgulu doğal taştan; içerde kubbesi, dışarda külahı yine düzgün kesme taş malzemedan yapıldı. Eserin çevre düzenlemesi projesinde yol, doğal taş (sert zemin) ile uygulandı, ziyarete gelenlerin dinlenebilmesi için banklar yerleştirildi. Bu kapsamda, düzenlenen alan çift kollu aydınlatma direkleriyle aydınlatılacak. Büyük oranda tamamlanmış olan uygulama, özgün mezar taşlarının kümbet içine yerleştirilmesiyle bitirilerek ziyarete açılacak.

Tarihi Kentler Birliği
Şerifler Yalısı, Emirgan Mektebi Sokak,
No:7 Emirgan Sarıyer / İstanbul
Tel: 0212 323 31 32
www.tarihikentlerbirligi.org